ತೂಗಾಡುವ ಖಡ್ಗ

ಅರ್ಜುನ! ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಗೋಪನೀಯವಾದ ಗೂಢ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆದುರು ಆ ಗುಟ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಫೋಟಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಕರು ತಾವು ಬದುಕಿದ್ದಾಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ದೇಹಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿಯಾಗಲೀ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ೬ಳ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪತನದ ಭಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅತೀ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲ ಬೀಳುವ ಭಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಯೋಗಾರೂಢರು ಸಿದ್ಧಿಯ ತುಟ್ಟ ತುದಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಬಹಳೇ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಧಃ ಪತನದ ಭಯದ ಖಡ್ಗವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೇಲೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವದು. ಇಂಥ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಾರದು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದೂರಸರಿಸಿ ಸದಾ ಸರ್ವಥಾ ಯೋಗಸಾಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾದ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಬಯಸದೇ ಎಂಟು ವಿಧವಾದ ನಿರಪಾಯ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು. ಅಣಿಮಾ, ಲಘಿಮಾ, ಮಹಿಮಾ, ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ, ಈಶಿತ್ವ, ವಶಿತ್ವ, ಕಾಮಾವಸಾಯಿತಾ ಎಂಬ ಎಂಟು ವಿಧ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಖಂಡ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಶಿವತತ್ವರನಾಗಿ ಶಿವಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಪಡೆದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಈ ಅಷ್ಟವಿಧ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಬಯಸದೇ ಬರುವವು. ಈ ಎಂಟು ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಸ್ವಾಧೀನವಾದರೆ ಆ ಯೋಗಿಗೆ ಮಾಹೇಶ್ವರ ಪದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ನಿರಪಾಯವಾದ ಸಿದ್ಧಿಗಳು

ಅಣಿಮಾ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದು. ಅತೀ ಶೀಘ್ರತೆಯಿಂದ ಗಾಳಿಗಿಂತ ಹಗುರರಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಲಘಿಮಾ ಎನ್ನುವರು. ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ ಮಹಾಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮಹಿಮಾ ಎನ್ನುವರು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತನಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಎನ್ನುವರು. ಈಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸರ್ವಜಗತ್ತನ್ನೇ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವದು ಈಶಿತ್ವ ಸಿದ್ಧಿ. ಮನ ಬಂದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು, ಬಯಸಿದ ರೂಪ ಪಡೆಯುವದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಮಾವಸಾಯಿತಾ ಸಿದ್ಧಿ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಎಂಟು ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯೋಗಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸುವವು. ಇಂಥ ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲ, ಸಾಯುವದಿಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಂಥ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಿಗೆ ಅಧಃಪತನ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಭಯಾಪಾಯಗಳ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಇಂಥ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಇಂಥ ಮಹಾಪುರುಷರಿಗಾಗಿ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವುದು.

ಪವಾಡದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಚಪಲತೆಗೆ ಎಳೆಸಬಾರದು

ಅರ್ಜುನ! ಯೋಗದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಫಲ್ಯ-ವೈಫಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೆ-ಕೀಳ್ಮೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಾನವನು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಕ್ಷುದ್ರ ಸಿದ್ಧಿ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಪವಾಡ, ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಆಶೆ ಪಡದೇ

ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹ ಒಂದನ್ನೇ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಮಣಿಯು ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದಾಗಲೀ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಮಣಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಲೀ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾನು ಒಂದೇ ಇದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಸಜಾತೀಯ ಸೂರ್ಯಕಿರಣದ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಯೋಗಿಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಜಾತೀಯತವಾದ ದುಷ್ಕಾರ್ಯ, ಪರೋಪದ್ರವ, ಪರಪ್ರತಾರಣ, ಲೋಕವಂಚನ, ಜನಪೀಡೆ, ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ದುರುದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಅರ್ಥಾತ್ ಸಿದ್ಧಿ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಬಳಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕಾರಕವಾದ ಲೋಕಕ್ಷೇಮ, ಸಜ್ಜನಸುಖ, ಧರ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಸಜಾತೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇರುವೆಗಳು ಹುತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಾಯ ಒದಗಿದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಆನಂದದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದೂ ಚಿಂತಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಯೋಚಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಯೋಗಿಯು ತನ್ನ ಗೇಹ (ಮನೆ) ದೇಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಯೋಗಿಯು ಹೀಗೆ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಮಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, (ಗುಬ್ಬಿ) ಇರುವೆ, ಮರ, ಚಿಗರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಯೋಗಿಗೆ ಇರುವೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕುಂಟು, ಇರುವೆಯು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಮುಖದಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಮೊದಲು ಮಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶ. ಯೋಗಿಯೂ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೇ ಆದರೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಿಡದೇ ಯೋಗಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಚಯಮಾಡುತ್ತ ಇರಬೇಕು. ಬಹುದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನ ಅಲ್ಪಾಲ್ಪ ಸಾಧನೆಯ ನೈರಂತರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯು ಸಂಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಲವು ಗುರುಗಳು, ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳು

ಮರದಿಂದಲೂ ಯೋಗಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠ. ತಳಿರು, ಕುಡಿ, ಮಿಡಿ, ಚಿಗುರು, ಹೊಗರು, ಹೂವು, ಕಾಯಿ, ಎಲೆ, ಬಳ್ಳಿ, ಅಂಟು, ಜೇನು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತ ಹೆಮ್ಮರವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಜನರು ಮುಕುರಿ ಬಿಡುವರು. ಕೈಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅದರ ಹಣ್ಣು, ಹೂವು, ಚಿಗುರು, ತಳಿರು, ಎಲೆ, ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ, ಹೂವು, ರೆಂಬೆ-ಟೊಂಗೆ, ಕೊನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಫಲ ಪುಷ್ಪಭರಿತವಾದ ಸುಂದರ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಬೋಳುಮರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಳು ಮಾಡಿಬಿಡುವರು.

ಅದರಂತೆ ಯೋಗಿ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಚಮತ್ಕಾರ, ಪ್ರಭಾವ, ಪವಾಡಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಗೌರವ

ಮಾಡಿ, ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ, ಉಬ್ಬಿಸಿ, ಕೊಬ್ಬಿಸಿ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ತೋತ್ರದ ಬಂಗಾರದ ಬೇಡಿ ತೊಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಜಗ್ಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸದಂತೆ ಮೂಢಗೂಢನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚಿಗರೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪಾಠ

ಚಿಗರೆಗಳಿಂದ ಯೋಗಿಯು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೆ. ಚಿಗರೆಯ ಓಟ ಬಹಳ ವೇಗದ್ದು. ಅದರ ನೋಟ ಅತೀ ಚಂಚಲ. ಅದು ಓಡತೊಡಗಿದರೆ ಯಾವ ಬೇಡನ ಗುರಿಯೂ ತಾಕಲಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡನು ಸಂಗೀತ ಅಥವಾ ತಂತುವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುವನು. ಗಾನಲೋಲವಾಗಿ ಚಿಗರೆ, ಸಂಗೀತದ ಪರಶತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಾಗ ಬೇಡ ಅದನ್ನು ಹೊಡೆಯುವನು ಹಿಡಿಯುವನು.

ಅದರಂತೆ ಯೋಗಿಯು ವಿಷಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ನಾದಮುಗ್ಧನಾದರೆ ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿ ಬೇಡರು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದುಬಿಡುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿಯು ವಿಷಯವೆಂಬ ಬೇಡನ ಬಲೆಯಿಂದ ದೂರವೇ ಓಡಿಸಬೇಕು ತನ್ನ ಚಿತ್ತದ ಚಿಗರೆಯನ್ನು

ಚಿಗರೆಯ ಕೋಡಿನಿಂದಲೂ ಯೋಗಿಗಳು ಪಾಠ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕುಂಟು. ಚಿಗರೆ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಕೋಡು ಮೂಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗ ಮೂಡಿದಾಗ ತನ್ನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ಶೃಂಗಾರಿತವಾದಂತೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡುವದು. ಅದೇ ಕೋಡು ಉದ್ದವಾದಾಗ ತನಗೊಂದು ಆಯುಧ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಅದು ಹಿಗ್ಗುವದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಕೋಡೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಡುಕಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಾಗ ಅಥವಾ ಕೋಡಿನ ಆಶೆಯಿಂದ ಜನ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದಾಗ ಆ ಕೋಡೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗುವದು. ಅದರಂತೆ ಯೋಗಿಯು ತನಗೆ ದೊರೆತ ಅಲ್ಪಾಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಹರ್ಷಗೊಂಡು ಬೀಗಿ ನಿಂತರೆ ಮುಂದೆ ಅದೇ ಅಹಂಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಯೋಗ ಭ್ರಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗಿಯು ತನ್ನ ಅಲ್ಪಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತೃಪ್ತನೂ, ದೃಪ್ತನೂ ಎಂದೂ ಆಗಬಾರದು.

ಸಿದ್ಧಿಯ ಶಿಖರ ಏರುವಾಗ ಬೇಕಾದ ಬುತ್ತಿ

ಎತ್ತರವಾದ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರುವ ಮನುಷ್ಯರು ನೀರು, ಆಹಾರ, ಹವೆ, ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ನಿರ್ಜನವಾದ ಆ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದು. ಇದರಂತೆ ಯೋಗಮಾರ್ಗದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಜೊತೆ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ನೀರನ್ನು, ಶಿವಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಬುತ್ತಿಯನ್ನೂ, ಶಿವಚಿಂತನ ಎಂಬ ಹವೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸಿದ್ಧಿಯ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ, ಕ್ಲೇಶ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ, ತೂಕ ತಪ್ಪಿ ಎಂದೂ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಯೋಗಿಗೆ ತಾನು ಇದ್ದದ್ದೇ ಮನೆ, ದೊರಕಿದ್ದೇ ಭೋಜನ, ಶಿವಮಹಾತ್ಮೆಯ ಅರಿವೇ ಜ್ಞಾನ, ಇದರ ಹೊರತು ಬಗೆಬಗೆಯ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗಿಯು ಹೋಗಬಾರದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಅಧಿಕ ಸಂಗ್ರಹವು ಯೋಗಸಾಧನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಲಲಾಸೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೊರಟ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಅಲೆದಾಡಿದರೂ ಜ್ಞೇಯ ವಸ್ತುವಿನ ಯಥಾರ್ಥ ಜ್ಞಾನ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯ ಜ್ಞಾನ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಯೋಗಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಾಧಕನು ತೊಡಗಬೇಕು. ಇತರೇತರ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನ ವಿಸ್ತಾರದ ಆಶೆಯಿಂದ ಅದರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸಬಾರದು.

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದುಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಿವಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿ ತತ್ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಹಾರವು ಸಾತ್ವಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಷಿದ್ಧ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಕೂಡದು. ನಾಲಿಗೆಯ ರುಚಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮತೋಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಆಹಾರವನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ದುಷ್ಟ ಆಹಾರದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ವಿಕೃತವಾಗುವುದು. ಚಿತ್ತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ನಿಷಿದ್ಧ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ಮಾನವನು ರೌರವ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ತ್ರಿದಂಡಿ ಸನ್ಯಾಸ

ಸನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರು ತ್ರಿದಂಡಿ ಆಗಬೇಕು. ಮಾತು, ಮನಸ್ಸು, ಕರ್ಮ-ಇವು ಮೂರು ದಂಡ ಎನಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ವಾಗ್‌ದಂಡ ಮತ್ತು ಮನೋದಂಡ, ಕರ್ಮದಂಡ ಎಂಬ ಈ ಮೂರು ದಂಡಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದ ಯತಿಗೆ ತ್ರಿದಂಡಿ ಸನ್ಯಾಸಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಯೋಗಿಯ ಲಕ್ಷಣ

ಯೋಗಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಯೋಗಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಯು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ಯಾರಿಗೂ ಇವರನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಾಪಾಯ ಶಂಕೆ, ಬರಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಆದರ ಅನುರಾಗಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಯೋಗಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವವರ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಾಪಲ್ಯ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲೌಲ್ಯ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಷ್ಠತೆ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠುರತೆ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಇರಕೂಡದು. ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯು ಇರಬೇಕು. ಮಾತು ಮೃದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇವು ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯ ಮೊದಲಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು. ಯೋಗಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಮುಂದುವರೆದಂತೆ, ಮಲಮೂತ್ರಗಳ ಉಪದ್ರವವು

ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವದು ಹಾಗೂ ಯೋಗಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ದಿವ್ಯಸುಗಂಧವು ಸೂಸತೊಡಗುವುದು. ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂತತ ಚಿಂತನದಲ್ಲಿಯೇ ಸದಾಸರ್ವದಾ ತಲ್ಲೀನನಾದ ಯೋಗಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವದೇ ತಪ್ಪು, ತಡೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಯೋಗಿಯ ನಡೆನುಡಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಮಾದಶೂನ್ಯ, ಅಷ್ಟೇ ಪರಮಪವಿತ್ರ, ಆದರ್ಶ, ಇತರರಿಗೆ ಅನುಕರಣೀಯ. ಇಂಥ ಯೋಗಾರೂಢರು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬರಲಾರರು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಪಿಶಾಚಿಯು ಎಂದೂ ಅವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯದು. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಶನಿಯು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬೀಳದು. ಪಂಚಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನ. ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅವರ ದಾಸಾನುದಾಸ. ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಿಂಕರನಂತೆ ಅವರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಭಗವದೈಕತಾನಲೀನವಾಗಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆ ಯೋಗಿಯು ಭಗವನ್ಮಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಬ್ರಹ್ಮೈಕನಿಷ್ಠನಾದ ಯೋಗಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಿಷ್ಠ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಯೋಗಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಗ್ರಹ, ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹ ಎರಡನ್ನೂ ಪಡೆದ ಯೋಗಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಸತತ ಧ್ಯಾನ ಯೋಗದಿಂದ ನಿರಂತರ ಭಗವದುಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ, ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಈ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಕುಲಂ ಪವಿತ್ರಂ ಜನನೀ ಕೃತಾರ್ಥಾ ।
ವಸುಂಧರಾ ಭಾಗ್ಯವತೀ ಚ ತೇನ ।
ವಿಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗೇ ಸುಖಸಿಂಧುಮಗ್ನಂ ।
ಲಗ್ನಂ ಪರೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಯಸ್ಯ ಚೇತಃ ॥

ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ಇಂಥ ಯೋಗಿಯ ಮನಸ್ಸ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಯೋಗಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ. ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಲೌಕಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಆನಂದಗಳೆಲ್ಲವೂ ತುಚ್ಛ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದ ರುಚಿಕಂಡವನು ಎಂದೂ ಈ ಕ್ಷುಲಕವಾದ ವೈಷಯಿಕ ಆನಂದಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲಾರನು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಈ ವಿಧವಾದ ಜ್ಞಾನಾನಂದ, ಧ್ಯಾನಾನಂದ, ಭಜನಾನಂದ ರೂಪವಾದ ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆದ ಯೋಗಿಯೇ ಧನ್ಯ. ಅಂಥ ಮಹನೀಯನು ಜನಿಸಿದ ಕುಲವು ಪವಿತ್ರ. ಅಂಥ ಪುಣ್ಯಪುರುಷನನ್ನು ಹಡೆದ ತಾಯಿ ಧನ್ಯೆ. ಅಂಥ ಮಹಾಯೋಗಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತ ಆ ಮಹಾಮಾತೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಗದ್ವಂದ್ಯಳು. ಇಂಥ ಮಹಾತ್ಮನು ಅವತರಿಸಿದ ಭೂಮಿಯೇ ಭಾಗ್ಯವತಿ. ಇಂಥ ಸತ್ಪುರುಷರಿಂದ ಭೂದೇವಿಯ ರತ್ನಗರ್ಭಾ, ವಸುಂಧರಾ, ವಸುಮತೀ, ವಸುಧಾ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಸಾರ್ಥಕ.

ಜಗ, ಜೀವ, ದೇವರ ತ್ರಿಪುಟೀ

ಇಂಥ ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಬುದ್ಧಿ ಅತ್ಯಂತ ಶುದ್ಧ. ಮಣ್ಣು ಹೊನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರದ ಅರಿವು ಅವರಿಗೆ ಇರಲಾರದು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸನ್ನಿಧಾನ ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಅಣುರೇಣು, ತೃಣಕಾಷ್ಠ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ತುಂಬಿರುವನೆಂದು ಅರಿತು, ಅವನು ಭಗವಂತನ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯೋಪಾಸಕನಾಗಿ ಬಿಡುವನು. ಕಂಡಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೈಮುಗಿವ, ನಿಂತಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಮಯ ಈ ಯೋಗಿಯ ಪಾಲಿಗೆ. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಭಗವಂತನ ವಿರಾಟ್‌ರೂಪ. ಯೋಗಮಾರ್ಗದ ಕೊನೆಯನ್ನು ಏರಿನಿಂತ ಯೋಗೀಶ್ವರನಿಗೆ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಮಯ. ಬ್ರಹ್ಮವೂ ವಿಶ್ವಮಯ. ಅದರ ಸಂತತ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ತಾನೂ ಬ್ರಹ್ಮಮಯ. ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವ, ಬ್ರಹ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಧಕ ಜೀವಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕ ತ್ರಿಪುಟೀಕರಣವೇ ಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯ ಪರಮಫಲ, ಚರಮಗಿರಿ. ಇಂಥ ಪರಮಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಾನವನು ಈ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಮರಳಿ ಬರಲಾರ.

''ಅರ್ಜುನ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಗದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರಮಿಕವಾದ ಯೋಗಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆದು, ಯೋಗಾರೂಢನಾಗಿ, ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಯೇ 'ಯೋಗೀಶ್ವರ' ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ. ಆ ಗೌತಮ ಮಹಾಮುನಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಗೌತಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದವ. ಅಂಥ ಮಹಾಪುರುಷನಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾದ ಮಹಾದೇವನ ದಿವ್ಯಲಿಂಗದ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾನವನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹೃತವಾಗುವವು. ಕಲಿಕಾಲುಷ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗುವದು.

ಆಶ್ವೀನ ಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಈ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಗೈಯುವವರು ಪಾಪರಹಿತರಾಗಿ ಗೌತಮ ಮುನಿಯಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಪೂಜಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಕುಂತೀಪುತ್ರನಾದ ಅರ್ಜುನ! ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ನಿನಗೆ ಈ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ; ಮನನದಿಂದ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ, ಇದರಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಸರ್ವಸುಖ ಸಮೃದ್ಧಿ ಕೊನೆಗೆ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ.

ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದ ಕಥನ

ಅರ್ಜುನ:- ಪೂಜ್ಯರಾದ ನಾರದರೇ! ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಈ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ತಾವು ಬಿತ್ತರಿಸಿದಿರಿ. ಹಿಂದಿನ ಪುರಾಣ, ಗೀತೆ, ಗಾಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಮಹಿಮೆಯ ಬಣ್ಣನೆ. ಎಂದಿನಿಂದಲೂ, ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಇದರ ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ವಿಪುಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಇದು ಹೇಗೆ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರ?

ನಾರದ:- ಅರ್ಜುನ! ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಥೆಯಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಲಿಸು.

ತೀರ್ಥಗಳ ಸತ್ಯಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ

ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಶಾಪದಿಂದ ಗುಪ್ತವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳು ಮಿಲಿತ ರಾಗಿದ್ದರು ಒಂದು ಕಡೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಅವರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಉದಿಸಿತು ಆ ತೀರ್ಥಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೊರಟರು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಆ ತೀರ್ಥದೇವತೆಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ. ತೀರ್ಥದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಾವಾಗಿ ತಾನಿದ್ದ ತಾಣಕ್ಕೆ ಐತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೌತುಕದ ಕಿಂಕಾರ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಎಂಟೂ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ. ಆದರದಿಂದ ಎದ್ದುನಿಂತರು ಆ ಚತುರ್ಮುಖಿ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆಯ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರೂ ಉತ್ತಿಷ್ಠೋತ್ತಿಷ್ಠ ಆದರು. ಎದ್ದುನಿಂತ ಪರಮೇಷ್ಠಿಯು ಆ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥರಾಜರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಿದರು; ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಉಚ್ಚಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿದರು. ನಲುಮೆಯಿಂದ ನುಡಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮ:- ''ತೀರ್ಥಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಈ ಸತ್ಯಲೋಕದ ವರೆಗೆ ಸಾಗಿಬಂದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳ ಪಾದಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಪಾವನವಾಗಿದೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ. ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪೂತ ಪ್ರೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತೀರ್ಥಗಳ ದರ್ಶನ ಪುಣ್ಯ. ಸ್ಪರ್ಶನ ಪಾವನ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ. ಅವುಗಳ ಜಲಪಾನ ಶುಭಕಾರಕ. ಮಹಾ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ಪಾಪಿಷ್ಠರೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದಿಂದ ಪೂತಾವಧೂತರಾಗಿ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರು ಎನಿಸುವರು. ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ದುಷ್ಟನು ಶಿಷ್ಟನಾಗುವನು. ದುರುಳನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗುವನು. ನಿಮ್ಮ ಈ ಶುಭಾಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಮಸಂತೋಷ.''

ಯಾರಿಗೆ ಅಗ್ರಪೂಜೆ?

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ತಮ್ಮ ಮಾನಸಪುತ್ರನಾದ ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಮುನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದರು ''ವತ್ಸ! ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ನಾನು ಈ ತೀರ್ಥಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪೂಜನೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಯಾರಿಗೆಂದು ಪೂಜೆಮಾಡುವದು? ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಉಳಿದವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಖೇದ. ಹಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ವಿಷಾದ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಬಹುಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಜಾರ. ಯಾರಿಗೂ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಸಮಾಧಾನ. ಬಂದವರಿಗೂ ಅವಮಾನ. ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಚ್ಯುತಿ. ಅದರಿಂದ ಅಧೋಗತಿ. ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರ್ಣಯ ಹೀಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪೂಜನೀಯರು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯತಮರೋ ಪೂಜ್ಯತಮರೋ ಅವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠನಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಂದ ಗೌರವಾದರಗಳು ಆ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಸಂದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆದೇಶದಂತೆ ನಾನು ಈ ತೀರ್ಥಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಒಬ್ಬ ತೀರ್ಥಶ್ರೇಷ್ಠನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶೀಘ್ರವೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು ಪೂಜೆಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು.''

ತಂದೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದುದೇ ತಡ. ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪೂಜಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಅರ್ಘ್ಯ-ಪಾದ್ಯ-ಮಧುಪರ್ಕ, ಆಸನ, ಆಚಮನ ಮುಂತಾದ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥವೃಂದ ವೃಂದಾರಕರಿಗೆ ಕೇಳಿದರು. 'ತೀರ್ಥೋತ್ತಮರೇ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತೀರ್ಥ ಯಾವುದು? ಅಂಥ ಒಂದು ಮುಖ್ಯತೀರ್ಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿರಿ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವತೀರ್ಥೋತ್ತಮನ ಒಂದು ಪೂಜೆಯಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೋಟ್ಯಾಧಿಕ ತೀರ್ಥಗಳ ಪೂಜೆಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು. ಅಂಥ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ತೀರ್ಥವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದು?

ತೀರ್ಥೇಶ್ವರರು:- ಪ್ರಭು! ಪರಮೇಷ್ಠಿಯೇ! ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವದ ನಿರ್ಣಯವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಯಾವುದು ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾರೆವು. ತಮ್ಮಂಥ ಮಹನೀಯರೇ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥರು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ತಾವೇ ವಿಚಾರಿ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡಿರಿ. ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ತೀರ್ಥ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಪಂಚ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಈ ಪರಮೇಷ್ಠಿಯ ನಿರ್ಣಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿರೋಮಾನ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತೀರ್ಥ ದೇವತೆಗೆ ತಾವು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ.

ಬ್ರಹ್ಮ:- ''ತೀರ್ಥ ದೇವತೆಗಳೇ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಲಿ? ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಕೆಲವರು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಲವರು ಏನಾದರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಮಹಿಮಾ ಸಂಪನ್ನರೂ ಸ್ವನಾಮ ಧನ್ಯರೂ ಆದುದರಿಂದ ನೀವೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥೋತ್ತಮರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿರಿ.''

ಶಾರದಾಪತಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಥದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೂಕಮಂಥರರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮೌನಧಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯ ನುಡಿಯನ್ನು ನುಡಿಯದೇ ನಿಶ್ಚಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡರು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಬಳಿಕ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಹಂಸವಾಹನನನ್ನು ಕುರಿತು ಹದುಳದಿಂದ ನುಡಿಯಿತು.

''ಸರ್ವಕರ್ಮ ಚತುರನಾದ ಚತುರಾನನನೇ! ನನಗೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡಿರಿ. ಪ್ರಥಮಪೂಜೆ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ನಿಮಗೆ ಬೇಡ. ನಾನೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ತೀರ್ಥ. ಈ ಕೋಟಿತೀರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಏರಲಾರವು. ಹಿಂದೆ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮಹಾರಾಜನು ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಅತ್ಯುಗ್ರವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ತಪಶ್ಚರ್ಯ. ಆ ತಪಸ್ಸಿನ ಕಾವಿನಿಂದ ಕರಗಿಹೋಯಿತು ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯವಾದ ಪೃಥ್ವೀಮಂಡಲ. ಆಗ ತೀಕ್ಷ್ಣ ತಪೋನುಷ್ಠಾನದ ತಾಪದಿಂದ

ಕರಗಿ ದ್ರವಿಸಿ ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯಿಯಾದ ಪೃಥ್ವೀದೇವಿಯು ನೀರಾಗಿ ಮಹೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನದಿಯಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಸ್ವಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಆ ಮಹೀನದಿಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಾಗರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಗಮಿಸಿ, ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳು ಇರುವವು. ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯವಾದ ಆ ಸಾಗರದೊಂದಿಗೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ದ್ರವೀಕರಿಸಿ ಮಹೀನದಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಹರಿದುಬಂದ ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯಿಯಾದ ಈ ಪೃಥ್ವೀದೇವಿಯು ಪ್ರವಹಿಸಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬುದು ನಿರ್ಣೀತ ವಿಷಯ. ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಮಾತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಚತುಸ್ಸಾಗರ ಹಾಗೂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರು ಜಲತೀರ್ಥ, ಸ್ಥಲತೀರ್ಥಗಳ ಮೇಲನ ಆಗಿರುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ವತೀರ್ಥ ರಾಜರುಗಳ ಸಂಗಮದ ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ರಂಗಸ್ಥಲ ಎನಿಸಿದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ, ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೀರ್ಥಗಳಿಗೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗ ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯನಾದ ನನಗೇ ಅಗ್ರಪೂಜೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಾತ್ ಅರ್ಘ್ಯಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.''

ತೀರ್ಥರಾಜನಾದ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಮೌನ ಮುದ್ರಿತ. ನೋಡಲು ನಿಶ್ಚಲ ನಿದ್ರಿತ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಏನು ಹೇಳುವರೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಎಲ್ಲರಿಗೂ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸುಪುತ್ರ ಧರ್ಮನು ಉಚ್ಚಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ.

ಧರ್ಮಶಾಪ

''ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ತೀರ್ಥೋತ್ತಮರೇ! ಹಾಗೂ ಸುರಸತ್ತಮರೇ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದ ದರ್ಪೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಅದರ ಅಹಂಕಾರ. ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯ ಹೂಂಕಾರ. ಮೋಹಾಂಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ. ಹಂಸ ವಾಹನನಂಥ ದೇವೋತ್ತಮರ ಎದುರು ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎಂಥ ಮೂರ್ಖತನ? ನಿಜವಾಗಿ ದೊಡ್ಡವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದಶಕ್ತಿ, ಅನನ್ಯವಾದ ಮಹಿಮೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದ್ದರೂ ತಾವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಲಾರರು. ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡು, ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ ತಾನೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂಬ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ಜಂಬದ ಮಾತುಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯ ಉದ್ಗಾರಗಳು ನಿಂದನೀಯ ಹಾಗೂ ಖಂಡನೀಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇದ್ದದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಅದರ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯ. ಪೌರಾಣಿಕ ತಥ್ಯ. ಆದರೆ ಆದರಿಂದ ಆ ತೀರ್ಥದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ಅದರಿಂದ ಗರ್ವಿಷ್ಠವಾಗಿ ಆ ತೀರ್ಥವು ಈ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಡಂಗುರ ಹೊಡೆದು ತನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ತಾನೇ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸಿದ್ದು ಮಹಾಪರಾಧ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಒಡಗೂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಸಾಹಂಕಾರವಾದ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯ ಮಹಾಪರಾಧದಿಂದ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ.''

ಧರ್ಮದೇವನು ಹೀಗೆ ಗುಡುಗು ಹಾಕಿ ನುಡಿದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಡುಗಿ ಹೋಯಿತು ಆ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ನಾನು (ನಾರದ) ಹಾಗೂ ಯೋಗೀಶ್ವರನಾದ ಆ ಸ್ಕಂದದೇವ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದೆವು. ಆಗ ಆ ಸ್ಕಂದಸ್ವಾಮಿಯು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಆ ದೇವಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು.

ಸ್ಕಂದಸ್ವಾಮಿಯ ಯಥಾರ್ಥ ನಿರ್ಣಯ

ಸ್ಕಂದ:- ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ಧರ್ಮದೇವನೆ, ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ನೀನು ಶಾಪಕೊಟ್ಟದ್ದು ಧೃಷ್ಟತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಸರ್ವಸಮ್ಮತನಾದ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥವನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ನುಡಿದದ್ದಂತೂ ತೀರ ಅನುಚಿತ. ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ತೀರ್ಥಗಳೇ ಹೇಳಲಿ. ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತೀರ್ಥ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು. ಈ ದೇವತೆಗಳಾದರೂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳಲಿ. ಈ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ತೀರ್ಥ ಯಾವುದಿದೆ? ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ತೀರ್ಥರಾಜ ಎಂಬ ಅಗ್ರಪೂಜೆಯು ಈ ತೀರ್ಥದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು? ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ತೀರ್ಥವೆಂದರೆ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಈ ತೀರ್ಥವೃಂದದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪೂಜೆಯ ಮಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ತೀರ್ಥವೆಂದರೆ. ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥ ಮಾತ್ರ. ಈ ತೀರ್ಥವು ತಾನಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಗುಣವನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಇಲ್ಲದ ಗುಣವನ್ನು ಆರೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಿಥ್ಯಾಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಹಂಕಾರಿ. ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಮುಕ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ವಸ್ತುತಸ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ ಅವನು ಯಥಾರ್ಥವಾದಿ ಎನಿಸುವನು. ಅವನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಿವೇದನೆಯು ಅಹಂಕಾರದ ಉದ್ಗಾರ ಎನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮಿಥ್ಯಾಭಾಷಣವು ಮಹಾಪರಾಧ. ಸತ್ಯವಚನವು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ. ಈ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ವಿವೇಕವು ಧರ್ಮದೇವತೆಯಾದ ಈ ಧರ್ಮನಿಗೆ ಇರುವದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವ ಈ ಧರ್ಮದೇವನು ಸತ್ಯಮಿಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸದೇ ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸತ್ಯವಾದಿಯಾದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಶಾಪವಿತ್ತದ್ದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತ. ಇಂಥ ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಗಳು ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೇ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಶಾಪಕೊಡುವದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತ. ಧರ್ಮಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವರು ಹೀಗೆ ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರೆ, ದೀನರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕು?

ಕಾರ್ತಿಕೇಯನ ಈ ಅಧಿಕ್ಷೇಪ ಪರವಾದ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಧರ್ಮದೇವನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದಲೇ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನು.

ಆತ್ಮಸ್ತುತಿ-ಅಧೋಗತಿ

ಧರ್ಮದೇವ:- ಸ್ಕಂದ ಕುಮಾರ! ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜ. ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಪೂಜೆಗೆ

ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ದೊಡ್ಡವರ ಮುಂದೆ, ಬಲ್ಲವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಈ ವರೆಗೆ ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಒಂದು ನಿಯಮ. ಪರನಿಂದೆ, ಆತ್ಮಸ್ತುತಿ ಎರಡೂ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ಈ ದೋಷವು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಂಥ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಸಹಿತ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಿಚಲಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ತಮ್ಮದೇ ಆಹೋಪುರುಷಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಬಢಾಯಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪ್ರಚ್ಯುತರಾದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿಲ್ಲಿವೆ? ಹೆರವರನ್ನೂ ಹಿರಿಯರನ್ನೂ ಹೀಗಳೆದು ಯಯಾತಿ ಮಹಾರಾಜನು ಉರುಳಿಬಿದ್ದ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಿಂದ. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಭಗವಂತನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಾದಿ ರೂಪ ತನ್ನ ಆಜ್ಞಾವಚನಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ. ನೀತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವದು ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಕ ಧರ್ಮಜ್ಞರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ತಿಕೇಯನೇ! ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ನಮಗೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಯಮನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುವದು, ವರ್ತಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನು ನನಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.''

ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ವಿಷಣ್ಣನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ.

ನಾರದರ ಸೂಚನೆ. ಶಾಪದ ಮೋಚನೆ

ನಾರದ:- ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರಣ ಮಾಡುವ ಧರ್ಮದೇವತೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ವಂದನೆ. ಧರ್ಮದೇವನು ತನ್ನ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಂಥ ಪ್ರಜೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವದೆಂತು? ಬದುಕುವದೆಂತು? ಧರ್ಮಪ್ರಭುವೇ! ನೀನು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವದರಿಂದ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ವಿನಾಶದೆಡೆಗೆ ನೂಕಿದಂತಾಗುವುದು. ಯೋಗೀಶ್ವರನಾದ ಈ ಸ್ಕಂದದೇವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನವರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಆ ಪರಶಿವನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪುತ್ರನಲ್ಲವೇ ಈ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ! ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಕಂದ ದೇವನು ವಿಶ್ವವಂದನೀಯನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸ್ಕಂದ ಸ್ವಾಮಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಅಧಿಷ್ಠಿತವಾದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ''ಗುಪ್ತವಾಗು'' ಎಂದು ನೀವು ಶಾಪಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣ ಮಾಡುವದು ಹೇಗೆ? ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಶಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ.

ನಾರದರ ಈ ಅನುನಯದ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಮಾಧಾನವೆನಿಸಿತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ. ನಾರದರ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮದೇವನನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ನುಡಿದ. ''ಧರ್ಮಪಾಲಕನಾದ ಧರ್ಮದೇವ! ಇದೀಗ ನಾರದನು ನುಡಿದ

ನುಡಿಗಳು ಹಿತ ಮತ್ತು ವಿಹಿತ. ಈ ನಾರದೋಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀನು ಈಗ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಗೌರವಿಸು. ದೊಡ್ಡವರು ಮಾಡಿದ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.''

ಧರ್ಮದೇವತೆಯ ಉಶ್ಶಾಪ

ಧರ್ಮದೇವ:- ವಿಶ್ವವಂದ್ಯನಾದ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಿಂಕರರು ಈ ಶಂಕರ ಕುಮಾರನಿಗೆ. ಸ್ಕಂದದೇವ, ನೀನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಅನುಚರರು. ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ದೊಡ್ಡವರ ಎದುರು ನುಡಿದ ದರ್ಪೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಹಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗು. ಅರ್ಥಾತ್ ಗುಪ್ತನಾಗು ಎಂದು ನಾನು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಈ ತೀರ್ಥರಾಜನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಹಿರಿಮೆಯ ಅರಿವು ನನಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಗುರುಗಳೆದುರು ಗರ್ವೋಕ್ತಿಯನ್ನು ನುಡಿದದ್ದಕ್ಕೆ ಶಾಸನರೂಪವಾಗಿ ಇದೆ ನನ್ನ ಆ ಶಾಪಶಿಕ್ಷೆ. ಅದು ಬದಲಾಗದು. ಆದರೆ ಶನಿವಾರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಬಂದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪುಣ್ಯಜಲದಲ್ಲಿ ಮಿಂದವರಿಗೆ ಲೋಕೋತ್ತರ ಪುಣ್ಯ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಶನಿವಾರ ಯೋಗವಿದ್ದಂದು ಈ ತೀರ್ಥದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ, ದೇವತಾರ್ಚನೆ, ಪಿತೃತರ್ಪಣ, ಶಿವಾರ್ಪಣ, ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಹತ್ತುಸಲ ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ದೊರೆಯುವದು. ಏಳು ಸಲ ಪುಷ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆ, ಎಂಟು ಸಲ ಪ್ರಯಾಗದ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸುವದು. ಈ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ಮಾಡಿದರಾಯ್ತು ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಧಿಕ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ನಿಶ್ಚಿತ.

ಹೀಗೆ ಸ್ವಯಂ ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ಆ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ವರಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯ್ತು ಆ ಸ್ಕಂದನಿಗೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಕೂಡ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಸ್ವಯಂ ಎದ್ದು ಬಂದು ಆ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಅರ್ಘ್ಯೋದಕವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ತೀರ್ಥೋತ್ತಮ ಎಂದು ಅಗ್ರಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥವು ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ತೀರ್ಥ ಎಂದು ಅಕಥಿತವಾಗಿ ಪ್ರಥಿತವಾಯಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದವು. ಹಾಗೂ ಸ್ಕಂದ ದೇವನನ್ನು ವಂದಿಸಿದವು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು.

ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವು ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಘಟನೆಯೇ ಕಾರಣ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ಈ ಮಹಾತೀರ್ಥದ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ. ಇದರ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನೂ, ಇದರ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ, ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿದವರು ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವರು.

ಸೂತ:- ಇದೆಲ್ಲ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ, ಪಾರ್ವತೀ ಪುತ್ರನಾದ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ, ಅವನು ಸ್ಕಂದ ದೇವನಿಗೆ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗೈದು ಅವನ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ ನಾರದರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅವನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತೆರಳಿದ.

ಸಿದ್ಧಮಾತೆಯ ಮಹಿಮೆ

ಶೌನಕ:- ಸೂತರೇ! ತಾವು ಈ ವರೆಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತ. ಅದರ ಚರಿತ ಅನುಪಮ. ಅದರ ಆಖ್ಯಾನ ಆನಂದದಾಯಕ. ತಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಕೌತುಕಭರಿತವಾದ ಈ ಮಹಾತೀರ್ಥದ ದಿವ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷವಾಯಿತು. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಸಿದ್ದಮಾತೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಿದ್ಧಮಾತೆಯ ದಯೆಯಿಂದ ಚಂಡಿಲ ಹಾಗೂ ವಿಜಯ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ಸೂತ:- ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರೆ! ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವೇದವ್ಯಾಸ ದೇವರ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸಿರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ಧರ್ಮ, ಭೀಮ, ಅರ್ಜುನ, ನಕುಲ, ಸಹದೇವ, ಎಂಬ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು ದುರುಳ ದುರ್ಯೋಧನನಿಂದ ಅರಗಿನ ಮನೆಗೆ ಅಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅರಗಿನ ಮನೆಗೆ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆ ಅರಗಿನ ಮನೆಯ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟುಬಿಡುವ ವಿಚಾರ ಇದ್ದಿತು ಆ ಕೌರವರ ದುಷ್ಟಕೂಟಕ್ಕೆ. ಆದರೆ ವಿದುರನ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪಾಂಡವರು ಆ ಅಗ್ನಿಯ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಪಾರಾಗಿ ಪಾಂಚಾಲ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು ಮತ್ಸ್ಯಭೇಧನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಕೂಡಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಆದೇಶದಂತೆ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಎಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಯೆಯಿಂದ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಪಂಚಪಾಂಡವರು ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮ ಚಿಂತನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೀಮಸೇನನ ಚೊಚ್ಚಲ ಗಂಡುಮಗು ಘಟೋತ್ಕಚ ಆಗಮಿಸಿದ. ಅವನು ಪಂಚಪಾಂಡವರಿಗೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾದ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೂ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗೈದ. ಆ ಭೀಮನಂದನನನ್ನು ಕಂಡು ಈ ಪಾಂಡನಂದರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಮಾನಂದ. ಆ ಮುಕುಂದನಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಆನಂದ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. ಮಹಾರಾಜನಾದ ಧರ್ಮರಾಜನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಭೀಮಕುಮಾರನನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಮೂಸಿ ಮೈದಡವಿ, ಮಮತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ.

ಧರ್ಮರಾಜ:- ವತ್ಸ, ನೀನು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ಇಷ್ಟು ದಿನ ನೀನು ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೆ? ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಹಿಡಂಬೆಯು ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಇರುವಳಷ್ಟೆ? ನೀವು ದೇವದ್ವೇಷ, ಬ್ರಹ್ಮದ್ರೋಹ, ಗೋಹತ್ಯ, ಸಜ್ಜನ ಪೀಡೆ, ಮುಂತಾದ ರಾಕ್ಷಸೀ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ಈ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಛಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳಿ, ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಭಗವಂತನ ಸ್ಮರಣ, ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ತಾನೆ?

ದೈತ್ಯಪುತ್ರನ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯ

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ಪರಮಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹಾರಾಜರೇ, ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಹಿಡಿಂಬಾಸುರನನ್ನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಭೀಮಸೇನನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ, ನನ್ನ ತಾಯಿಯೇ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಾನು ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಆದೇಶದಂತೆ, ನನ್ನನ್ನೇ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಆ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದಯೆದಿಂದ ಧರ್ಮಶಾಸನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರ ದಮನ ಮಾಡುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ನೀತಿನಿಯಮ ನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ, ನ್ಯಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಹಿಂಡಿಬಾದೇವಿ ಪತಿ ಭೀಮಸೇನರೂಪಿ ದೇವರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಂಡು ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ತಾಯಿಯು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಮುಖ್ಯ ಆಜ್ಞೆ ಏನೆಂದರೆ, ''ವತ್ಸ, ಪಾಂಡವರು ನಿನ್ನ ಹಿತಚಿಂತಕರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನು ನಿನಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ತಂದೆ. ಈ ಐದು ಜನ ಪಾಂಡವ ಸೋದರರೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು. ನಿನಗೆ ತೀರ್ಥರೂಪರು. ನೀನು ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡು, ನೀನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನೆರವೇರಿಸು. ಅವರ ಅಜ್ಞಾಪಾಲನೆಯೇ ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿ.''

ಶಕ್ತಿಯ ಸದುಪಯೋಗ ಆಗಲಿ

ತೀರ್ಥಸ್ವರೂಪರಾದ ಧರ್ಮರಾಜರೇ! ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಈ ನಿರ್ದೋಷ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಭಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ. ನೀವೇ ನನಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಗುರು-ಹಿರಿಯರು, ದೇವತಾ ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪರು, ತೀರ್ಥರೂಪರು. ನಿಮ್ಮ ಮಾತೇ ನಮಗೆ ವೇದ. ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ನಮಗೆ ಶಿರೋಮಾನ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಮೇರು ಶಿಖರದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಗ. ನಿಮ್ಮ ಕರುಣೆಯ ಕೂಸು. ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅರಸು ಗುರಿ. ನನಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾಯದ ವಯಸ್ಸು, ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ. ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆನೀಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ತಾವು ನನ್ನಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಯೌವ್ವನ, ಉತ್ಸಾಹ, ಶಕ್ತಿ, ಇವುಗಳ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ನಾನು ಧನ್ಯ. ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಜೀವಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿ, ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಕಕ್ಕಂದಿರ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡಿದರೆ, ಪಿತೃವರ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಮ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಹಿರಿಯರ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಡೆಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಲ್ಲದೇ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಜಯಭೇರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುವರು.

ಧರ್ಮರಾಜ:- ''ಮಗು ಘಟೋತ್ಕಚ, ನಿನ್ನ ಈ ಮುದ್ದಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನಂಥ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದ ಆ ಹಿಡಿಂಬಾ ದೇವಿಯೇ ಧನ್ಯೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತ ಆ ತಾಯಿ ಹಿಡಿಂಬೆಯು ದೇವಭಕ್ತಿ. ಪಿತೃಭಕ್ತಿ, ಪರೋಪಕಾರ,

ಬಂಧುಸ್ನೇಹ, ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪ. ತಾಯಿಯ ಗುಣಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಷ್ಟೇ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆ ಹಿಡಿಂಬಾ ದೇವಿಯ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ, ಪಾಂಡವ ಪ್ರೇಮ, ಕುರುಕುಲದ ಅಭಿಮಾನ, ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ, ಗುರುಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಅರಳಿ ಬಂದಿವೆ. ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಹಿಡಿಂಬಾ ದೇವಿಯು ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಸೋದರ ಭೀಮಸೇನನ ಕೈಹಿಡಿದು, ಭೂತದಯೆ, ದೇವಭಕ್ತಿ, ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ, ಬಂಧು-ಸ್ನೇಹ, ಕುಲಗೌರವ, ಪತಿಭಕ್ತಿ, ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪಳೇ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗ ಅವಳು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸುಖದ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪೋನುಷ್ಠಾನಪರಾಯಣಳಾದದ್ದು ಆತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರ. ಅವಳ ಈ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯವು ಋಷಿ ಮುನಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಆ ತಾಯಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಮಗನಾಗಿರುವೆ.''

ಧರ್ಮರಾಜನು ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಸಂತಸದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನುಡಿದ-

ಧರ್ಮರಾಜ:- ''ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ, ಭೀಮಕುಮಾರನಾದ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಷ್ಟೆ? ನಾವು ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ಅರಗಿನ ಮನೆಯ ಅಗ್ನಿಕಾಂಡದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪಾಂಚಾಲ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಂಬವನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಹಿಡಿಂಬಾಸುರನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಬಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದ, ದೂರ ದಾರಿ ನಡೆದು ದಣಿದು ಹೋದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗ ಗಾಢನಿದ್ರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಹಗಲಿರುಳೂ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಈ ಭೀಮನು ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರ. ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸನೆ ಹಿಡಿದು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ ಆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಬಲಭೀಮ ಹೋರಾಡಿ ಹಣಿದು ಹಾಕಿದ. ಅವನ ತಂಗಿಯಾದ ಹಿಡಿಂಬೆಯು ಕಾಮಸುಂದರನಾದ ಈ ಭೀಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದಳು. ಭೀಮನು ಬೇಡವೆಂದಾಗ ಭಗವಾನ್ ಬಾದರಾಯಣರು ಬಂದು ಕುಂತೀದೇವಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಭೀಮ ಹಿಡಿಂಬೆಯರ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅವರ ಪುತ್ರನೆ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚ. ಇವನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೇ ತಂದೆಯಂತೆ ಬಲಿಷ್ಠ. ತನ್ನ ಉಳಿದ ಕಕ್ಕಂದಿರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ. ತಾಯಿಯಂತೆ ದೈವೀಗುಣ ಸಂಪನ್ನ. ಈಗ ಈ ನಮ್ಮ ಹಿಡಿಂಬಾ ಕುಮಾರ ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಬುದ್ಧ. ಹರೆಯದ ಸಿರಿ ಅವನ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪೌರುಷ ಮೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇವನ ತಾಯಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ರಕ್ಕಸಿಯಾದರೂ ಗುಣದಿಂದ ಅಪ್ಪಟ ಧರ್ಮದೇವತೆ. ಈ ಮಗನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ತಾಯಿಯ ದೈವೀ ಗುಣಗಳು ಸ್ವಯಂ ವಿಕಸಿತ. ಈಗ ನವತಾರುಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಲೋಭನೀಯ ಲಾವಣ್ಯಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುವ ಈ ನಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವನು ಈಗ ಮದುವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ. ಇವನಿಗೆ ಒಂದು ಅನುರೂಪಳಾದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯನ್ನು ತಾವು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣ:- ರಾಜನೇ, ನೀನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭೀಮನಂದನನು ಈ ರಾಜಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದಾಗಲೇ ನಾನು ನೋಡಿದೆ

ಈ ತರುಣ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು. ಪೌರುಷ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾದ ಇವನ ಪ್ರಾಯತುಂಬಿದ ದೇಹವನ್ನೂ ಅವನ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಕಂಡಾಗಲೇ ಈ ಭೀಮಕುಮಾರನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕನ್ಯೆ ಯಾವುದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಒಂದು ಕನ್ಯಾಮಣಿ ಇದೀಗ ನನ್ನ ಸ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಲು ಓರ್ವ ವೀರವನಿತೆಯೇ ಆಗಬೇಕು. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿನಿಯೂ, ಗುಣವತಿಯೂ ಆದ ಒಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಈಗ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನಿದ್ದನು. ಮಹಾವೀರ ಅವನು. ಅಷ್ಟೇ ಘೋರ ಆ ದೈತ್ಯ. ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂದು ನಾನು ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದ ವೀರಾಗ್ರಣಿಯೆಂದರೆ ಈ ಮುರಾಸುರ. ಪಾಶಮಯ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಮಪಾಶ ಹಿಡಿದು ನಿಂತ ಆ ಅರಿಭಯಂಕರನಾದ ಮುರಾಸುರನನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಕೊಂದುಹಾಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಮುರಾರಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಮುರವೈರಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದು, ಮರ್ದಿಸಿ, ಸಂಹರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ನನ್ನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದವಳು ಅವನ ಮಗಳು. ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ವೀರಾಗ್ರಣಿ ಆ ಕನ್ಯಾಮಣಿ. ಅವಳ ಹೆಸರು ಕಾಮಕಟಂಕಟಾ. ಅವಳಂತೆಯೇ ಹೆಸರೂ ವಿಕಟ. ಖಡ್ಗ ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಬಂದ ಆ ದೈತ್ಯಕನ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವಳೊಬ್ಬ ಚಂಡಿ ಚಾಮುಂಡಿ. ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ವೈರಿ ಭಯಂಕರಿ ಆ ನಾರಿ.

ಹೆಣ್ಣಿನೊಡನೆ ಹರಿಯ ಹೋರಾಟ

ನನ್ನ ಶಾರಂಗ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ನಾನು ತೂರಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುರಿದು ಹಾಕಿದಳು ಆ ಮುರಕುಮಾರಿ. ನನ್ನ ಖಡ್ಗಪಾಶ, ಬಾಣ ಎಲ್ಲವೂ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಆ ದೈತ್ಯಕನ್ಯೆಗೆ ತಾಕಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಮುಂದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾದವು. ರೌದ್ರ ಕಾಳಿಯಂತೆ ಆ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಆ ದೈತ್ಯಕನ್ಯೆಯು ಮೃತ್ಯುಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಆಗ ನಾನು 'ಇವಳು ನಾರಿಯಲ್ಲ ಮಾರಿ' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಬೇರಾವ ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ, ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಾದ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನೇ ಎತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮಿಗೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯು ಪ್ರಕಟವಾದಳು. ಹಾಗೂ ನನಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು.

ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿ:- ಪುರುಷೋತ್ತಮಾ! ನೀನು ವೀರವರೇಣ್ಯಳಾದ ಈ ಶೂರ ಮಹಿಳಾಮಣಿಯನ್ನು ವಧಿಸಬೇಡ. ಇವಳಿಗೆ ಖಡ್ಗ ಹಾಗೂ ಗುರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವಳು ನಾನು. ಅವೆರಡೂ ಅಚ್ಛೇದ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಭೇದ್ಯ. ಅವರೆಡರಿಂದ ಈ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯು ಅಜೇಯೆ ಹಾಗೂ ಅವಧ್ಯೆ. ಇವಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಲ್ಲಲೂ ಬಾರದು. ಗೆಲ್ಲಲೂ ಬಾರದು.

ಕೃಷ್ಣ:- ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸುದರ್ಶನವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟೆ. ಮತ್ತು ಹೇಳಿದೆ. 'ದೇವಿ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ. ಆದರೆ ನಾನಾಗಿ

ಯುದ್ಧ ವಿಮುಖವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಯುದ್ಧೋದ್ಯತಳಾದರೆ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ವಧಿಸದೇ ಇರಲಾರೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ನಿನ್ನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಳಾದರೆ, ನಾನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವಳು ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಲಿ. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖಳಾಗಲಿ. ಅನಂತರ ನಾನು ಸಮರದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ವರದಂತೆ ಅವಳು ಅವಧ್ಯಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ.''

ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯ ಕಳಕಳಿಯ ಉಪದೇಶ

ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯು ಆ ಮುರ ಕುಮಾರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ನುಡಿದಳು. 'ಭದ್ರೆ, ನೀನು ಈಗಲೇ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗು. ಈ ಕೃಷ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವನಲ್ಲ. ದೇವಾಧಿದೇವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನಾರಾಯಣ. ಇವನನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಯಾರೂ ಗೆಲ್ಲಲಾರರು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇವನು ದುರ್ಜಯ. ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯು ಕೂಡ ಇವನನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರುವದು. ಇವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೇನು? ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿವನೂ ಕೂಡ ಇವನೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಲಾರ. ಉಳಿದವರ ಪಾಡೇನು? ಮಗಳೇ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಹಿತವಚನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾವನೇ ಆಗುವನು. ಇವನ ಸೋದರನಂತಿದ್ದ ಭೀಮಸೇನನ ಮಗನೇ ನಿನಗೆ ಭಾವೀಪತಿ. ನಿನ್ನ ಭಾವೀಮಾವನಾದ ಭೀಮನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವವನೇ ಈ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಇವನು ನಿನಗೆ ಮಾವನೇ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಭಾವೀ ಶ್ವಶುರನನ್ನು ಈಗಲೇ ನೀನು ಆದರಿಸು. ಪೂಜಿಸು. ನೀನು ಈ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ಶೋಕಮಾಡಬೇಡ. ಈ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮಾತ್ಮ. ಇವನ ಕೈಯಿಂದ ಮರಣವೂ ಒಂದು ವರ. ಮಹಾಭಾಗ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಮರಣ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬರಲಿ ನನಗೆ ಮರಣ. ನಿನ್ನ ಹಸ್ತಾಲಂಕಾರವಾದ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಮರಣವನ್ನು ಕರುಣಿಸು ಎಂದು. ಇಂಥ ಭಾಗ್ಯ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನ್ಯಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ, ಸುರಾಪಾನ, ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ, ಶಿಶುಹತ್ಯೆ, ಧರ್ಮಧ್ವಂಸ, ಗೋಹತ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಘೋರ ಪಾತಕಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ತಪೋಗಮ್ಯವಾದ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶಾಶ್ವತ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಗಿ ಲಭ್ಯವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞಳಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ, ಪಾಪಕೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡುವ ನರಕ ಯೋಗ್ಯನಾದ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಯಮಯಾತನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅಧಃಪಾತದ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸುಖದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ಕೂಡಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ

ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ದೈತ್ಯಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರೂ ನಿರಂತರವೂ ನೆನೆಯಬೇಕು. ಇವನ ಮೇಲಿನ ವೈರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅವನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಿತ್ಯವೂ ಅವನ ಚರಣಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.''

ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯ ಈ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯು ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟಳು. ಸಮರ ಭಯಂಕರಿಯೂ ವೈರಿ ಪ್ರಳಯಂಕರಿಯೂ ಆದ ಅವಳು ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ರಣಭೈರವಿಯ ಆ ಭೀಕರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೌಮ್ಯಳಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಅವನತಳಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ, ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಧೃಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ದುಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ನನಗೆ ಆಗಲೇ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸೊಸೆಯ ಸ್ನೇಹ ಮೂಡಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ನುಡಿದೆ. ''ಮಗಳೇ! ನೀನು ಇದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸು. ಭಗವಂತನು ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರನಾದ ಬಂಧು ಬಲಭೀಮನ ವೀರಾಗ್ರಣಿ ಪುತ್ರ ಘಟೋತ್ಕಚನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾಗುವನು.'' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಮುರುಪುತ್ರಿಯಾದ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯನ್ನು ನಿರೋಪಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾನು ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದಿತಿದೇವಿಗೆ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ನೀಡಿ, ನಂದನವನದ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಕಿತ್ತಿತಂದು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು, ಇದೀಗ ನಿಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿಗೆಂದೇ ಈ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೇ ನಾನು ನೆನೆದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಆಗಮನ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ವಿನಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಿತ್ರಾಜ್ಞಾ ಪರಿಪಾಲನದ ಉತ್ಸಾಹ, ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಕನ್ಯಾನ್ವೇಷಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಬಂದಿದೆ ಈ ನಿನ್ನ ಭೀಮಕುಮಾರನಿಗೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ವಿವಾಹವು ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪಿತ, ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಆ ಕಾಮ ಕಟಂಕಟೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಿ.

ಮಾರಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಮೂರು ಪಣಗಳು

ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಆ ಮುರನ ಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ಯೆಯಲ್ಲ. ತನ್ನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅವಳು ಘೋರ ಪಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗ ಬಯಸುವವರು ಅವಳ ಮೂರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ಅವಳು ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿ ವಾದದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅವಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಅನಂತರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಯುಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ, ರೂಪ, ಗುಣ, ಸೌಂದರ್ಯ ಧೈರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ಪಣಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಗೆದ್ದವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಗೈದಿದ್ದಾಳೆ. ಶೌರ್ಯದಂತೆ, ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಆಕರ್ಷಕ ಮತ್ತು ಉನ್ಮಾದಕ

ಆಗಿದೆ. ಅವಳ ರೂಪರಾಶಿಯನ್ನು ಕಂಡೇ ಬೆಕ್ಕಸ ಬೆರಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ರಾಜಕುಮಾರರು. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಲೋಭದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದೈತ್ಯಯುವಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಧಾರಾತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧರಾಶಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಖಡ್ಗವು, ಅನೇಕ ರಾಜಕುಮಾರರ ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರದ ರುಚಿನೋಡಿದೆ. ಇಂಥ ಶೂರಳೂ, ಸುಂದರಳೂ, ರೂಪಸಿಯೂ ರಣರಂಗರಸಿಕಳೂ ಆದ ರಮಣಿಯನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಘಟೋತ್ಕಚನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿ, ವೀರ್ಯಶುಲ್ಕಳಾದ ಆ ವೀರ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತಂದು ವಿವಾಹವಾಗಲಿ.

ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಗಂಡು ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕೆ?

ಧರ್ಮರಾಜ:- ಪ್ರಭು! ಇಷ್ಟು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಅಂಥ ದೈತ್ಯ ಕನ್ಯೆಯನ್ನೇ ನನ್ನ ಮಗ ಏಕೆ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು? ಆ ಒಂದು ಕ್ರೂರ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಒಂದು ಜೀವನವನ್ನೇ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿ ನೂಕಬೇಕೆ? ಹಾಲು ಎಷ್ಟೇ ರುಚಿಯಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷ ಬೆರೆಸಿದರೆ, ಅದು ವಿಷವೇ ಸರಿ. ಅದರಂತೆ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮುರಕನ್ಯೆ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸೌಂದರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಇಂಥ ಘೋರ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಶೌರ್ಯಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನವಿರುವ ಹಾವಿನಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಡಿದಂಥ, ಬಯಸಿದಂಥ, ಕನ್ಯೆಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಈ ಸತ್ಪುತ್ರನಿಗೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ದುಸ್ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಆ ದೈತ್ಯ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ತರುವುದೂ ಬೇಡ; ಈ ನಮ್ಮ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಆ ಕನ್ಯೆಗಾಗಿ ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಬೇಡ.

ಭೀಮಸೇನ:- ಅಣ್ಣ ಧರ್ಮರಾಜ, ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ. ಅವನ ಆದೇಶದಂತೆ ನಡೆಯುವದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವನ ಆಜ್ಞೆ, ನಮ್ಮ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜ ಕುಮಾರನಲ್ಲವೆ? ಸಾಹಸೈಕರಸಿಕರಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪುತ್ರರು ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಏನು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ? ಅವರು ಸಾಹಸಗೈದು ಕನ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ವೀರ್ಯಶುಲ್ಕಳಾದ ಶೂರ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ವಿವಾಹಬದ್ಧರಾಗುವದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ. ಮತ್ತು ಉಬಯತರಿಗೂ ಯಶಸ್ಕರ. ಈ ಘಟೋತ್ಕಚನು ನನ್ನ ಮಗನಲ್ಲವೇ? ನನ್ನಂತೆಯೇ ವೀರ. ಕಕ್ಕ ಅರ್ಜುನನಂತೆಯೇ ಶೂರ. ಎಂಥ ಪಣ ಒಡ್ಡಿದರೂ ಗೆದ್ದು ತನ್ನ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವೀರ್ಯಶುಲ್ಕಳಾದ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ತರಬಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಈ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಭುವಿನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈ ನನ್ನ ತರುಣ ಮಗನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಿ.

ಅರ್ಜುನ:- ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯು ಮುರ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮೌರ್ವಿ, ಅಥವಾ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಗೆ ವರ ನೀಡಿದ್ದಾಳಷ್ಟೆ? ಅಂದ ಬಳಿಕ ಸಂದೇಹವೇಕೆ? ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ವಿಚಾರವೇ ಬೇಡ. ಈಗಲೇ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಹೊರಡಲಿ. ಆ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದು ತರಲಿ.

ಕನ್ಯೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ವರನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ

ಕೃಷ್ಣ:- ಅರ್ಜುನ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮಾತು ಹಾಗೂ ಭೀಮಸೇನನ ಮಾತು ಎರಡೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿವೆ. ಧರ್ಮರಾಜನ ಮಾತು ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೀಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮದುವೆಯಾಗುವವ ಘಟೋತ್ಕಚ ಅವನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದು. ಅವನು ಸಾಹಸಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದರೆ, ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ಶಾಂತಿ, ಸಂತಸಗಳ ನಿಶ್ಚಿಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಧರ್ಮರಾಜ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಪಥ ಯಾವಾಗಲೂ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳ ಕಂಟಕಾಕೀರ್ಣ. ಅವನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಅವನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಘಟೋತ್ಕಚನೇ ನಿನ್ನ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಧೀರಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದ.

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ''ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಿರಿಯರ ಎದುರು ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹೊಗಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಸ್ವಯಂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎಂದೂ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಸಜ್ಜನರ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಕಕ್ಕಂದಿರು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂಥ ಅನುಚಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಬಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಭಗವನ್, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹವಿರಲಿ. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಕಕ್ಕಂದಿರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಭೀಮರಕ್ಷೆ ನನಗಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.''

ಘಟೋತ್ಕಚನ ವೀರವಿಕ್ರಮದಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಈ ಸಮಯೋಚಿತ ವಚನ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೀತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ತನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಣತನಾದ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಹೃದಯತುಂಬ ಹರಸಿ ನಸುನಗುತ್ತ ನುಡಿದ ''ವತ್ಸ! ವಿಜಯೀಭವ. ಗೆಲವು ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗಿರಲಿ. ನೀನು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಹೋದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ. ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ಮರಣವನ್ನು ನಿನ್ನ ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುತ್ತಲಿರು ನಾನು ನಿನ್ನ ಕುತ್ತು ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.''

ಹೀಗೆ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಪಾಂಡವರ ಅನುಮತಿ ಹಾಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಅನುಚರರಾದ ಸೂರ್ಯಾಕ್ಷ ಬಾಲಾಕ್ಷ, ಮಹೋದರ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ. ಆಗಸದ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಗರುಡವೇಗದಿಂದ ಉಡ್ಡಾಣ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ನಾಲ್ವರೂ ವೀರಕುವರರು ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು.

ಘಟೋತ್ಕಚನ ಧೈರ್ಯ, ದಾಸಿಯ ಚಾತುರ್ಯ

ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ದಿವ್ಯವಾದ ಸುವರ್ಣಮಂದಿರ. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರೆಲೆ ಹೊಂದಳಿರಿನ ಅನೇಕ ಸುಂದರ ಹಂದರಗಳು. ಹಾಗೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಹೂದೋಟ. ಆ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ

ಗಗನಗೋಪುರವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಒಂದು ಭವ್ಯಭವನವು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಂತಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಮಹಾಮಂದಿರವಾಗಿ ಮೇರುಶಿಖರದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಘಟೋತ್ಕಚನು ತುಂಗೋತ್ತುಂಗ ಅಂಬರಚುಂಬಿಯಾದ ಈ ಮಹಾಪ್ರಾಸಾದವನ್ನು ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಸ್ತಿಮಿತನಾಗಿ ಅದರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ಆ ಭವ್ಯಭವನದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದಳು ಓರ್ವ ನವಯೌವನದ ಷೋಡಶಿ. 'ಕರುಣಪ್ರಾವರಣಾ' ಎಂದು ಅವಳ ಹೆಸರು. ಅವಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಘಟೋತ್ಕಚ. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಆ ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಯನ್ನು, ''ಶುಭಾಂಗೀ, ಮುರಾಸುರನ ಮಗಳು ಮೌರ್ವಿ ಎಂದು ಇರುವಳಲ್ಲವೆ? ಅವಳು ಇರುವ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು? ನಾನು ದೂರ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆ ದೈತ್ಯದುಹಿತೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಂದ ಅತಿಥಿ, ನನಗೆ ಅವಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ.''

ತ್ರೇತೆಯ ರಾಮನೋ, ದ್ವಾಪರದ ಭೀಮನೋ?

ಹಿಡಿಂಬಾಕುಮಾರನ ಈ ದಿಟ್ಟತನದ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಆ ಮಹಾಮಂದಿರದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಆ ದೈತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯ ಧೈರ್ಯವೇ ಉಡುಗಿಹೋಯಿತು. ಅವಳು ಹೆದರಿ ಹೌಹಾರಿ ಘಟೋತ್ಕಚನಿಗೆ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ತನ್ನ ಒಡತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋದಳು. ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಸದುಪ್ಪಳದ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸೀನಳಾದ ತನ್ನ ಒಡತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. 'ದೇವಿ, ನಿನ್ನ ಈ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ತರುಣನು ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ. ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣ. ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣು. ಚೆಲುವಿನ ನಿಲುವು. ಕಾಮನಿಗಿಂತ ಸುಂದರ. ಅವನ ಪೌರುಷಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದ ರಾಮನೋ ದ್ವಾಪರಯುಗದ ಭೀಮನೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಬರುವಂತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರ ಯುವಕನನ್ನು ನಾನಂತೂ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿಲ್ಲ. ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವನ ಹೇಳಿಕೆ. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು.

ಮೌರ್ವಿ:- ಸಖೀ, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವೇಕೆ? ಬೇಗನೇ ಆ ತರುಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ವಿಳಂಬ ಬೇಡ. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ದೇವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಈ ತರುಣನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾಮಕಟಂಕಟಾ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಆ ಮೌರ್ವೀ ಬಾಲಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ದಾಸಿಯು ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಬಳಿ ಬಂದಳು. ಅವನ ಕಾಂತಿಕಮನೀಯವಾದ ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟ ದೇಹವನ್ನು ಕಂಡು ಆ ದಾಸಿಗೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಿತ್ತು. ಅವಳು ನಸುನಗುತ್ತ ಘಟೋತ್ಕಚನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು-

''ಕಾಮೀ ಪುರುಷನೇ! ನೀನು ಈಗ ಪ್ರೇಮಾಂಧನಾಗಿ ಯಾರ ಭೇಟಿಗೆ ನಡೆದಿರುವೆಯೋ ಅವಳು ನಾರಿಯಲ್ಲ ಮಾರಿ. ಅವಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಸುರ ರಾಜಕುಮಾರರು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಕೂಡ ಈಗ ಅವರಂತೆ ಆ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೊರಟಿರುವೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುವ ಈ ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ವಿಜಯಿಶಾಲಿಯಾಗಿಯೇ ಬರುವೆ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಅವಳೊಡನೆ ಕೈಹಿಡಿದೇ

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ಸುಂದರೀ, ನಾನು ಹೇಳುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳು. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಡು, ಅದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮದುವೆ. ಅವರಿಗೊಂದು ಮಗು ಆಯಿತು. ಅವನೂ ದೊಡ್ಡವನಾದ. ಅವನು ಅವಿವೇಕಿ, ಮಹಾಕಾಮಿ. ಆ ಅವಿವೇಕಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಒಬ್ಬ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಆ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಡದಿ ಸತ್ತು ಹೋದಳು. ಆ ಹೆಣ್ಣುಕೂಸು ಅನಾಥವಾಯಿತು. ಆ ಪರದೇಶಿ ಮಗುವನ್ನು ತಂದೆಯೇ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿದ. ತಂದೆಯಾಗಿ ಪೋಷಿಸಿದ. ಆ ಮಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾದಳು. ಪ್ರಾಯ ಅವಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕಾರ ಹಾಕಿತು. ಅವಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲುವಿಕೆಯ ಸಹಸ್ರಾರವೇ ಅರಳಿ ನಿಂತಿತು. ಆ ತಂದೆ ಮಹಾಕಾಮುಕ, ಮಹಾಪಾಪಿ, ಅವಿವೇಕಿ, ಅನಾಚಾರಿ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಹೇಳಿದ- ''ಪ್ರಿಯೆ, ನೀನು ನನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲ. ನನ್ನ ನೆರೆಮನೆಯ ಓರ್ವ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮಡದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗಲೇ ಪಾಲಿಸಿದೆ. ಬೆಳೆಸಿ ದೊಡ್ಡವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನೀನು ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಬಾಳಬೇಕು.

ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಆ ಮುಗ್ಧೆಯು ಈ ಕಲಿಪುರುಷನ ಮಾತನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿದಳು. ಅವನನ್ನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದಳು. ಪತ್ನೀರೂಪದಿಂದ ಅವನೊಡನೆ ಬಾಳಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಅವನಿಂದ ಒಂದು ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿತು. ಈಗ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು. ಆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಆ ಕಲಿಪುರುಷನಿಗೆ ಮಗಳೋ ಅಥವಾ ಮೊಮ್ಮಗಳೋ? ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರಕೊಡು.

ಘಟೋತ್ಕಚನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆ ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಳು ತಲೆಯನ್ನು ಕೆರೆದು ತುರುಸಿ ಆಲೋಚನೆಗೈದಳು. ಈ ಪಾಂಡುಪುತ್ರನ ವಿಕಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಳೆಯದಂತಾಯಿತು. ಅವಳು ಆ ಕಥೆಯ ತೊಡಕಿನ ಸಂದೇಹದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುಬಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗದೇ ಒದ್ದಾಡ ತೊಡಗಿದಳು. ಇದರಿಂದ ತಾನು ಇನ್ನು ಪಾರಾಗಲಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಅಂದೋಲಿಕೆಯ ತೂಗುಮಣೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತಳು.

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗ ತೆಗೆಯಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಘಟೋತ್ಕಚನು ವೇಗದಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಎರಗಿ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಅವಳ ಕೂದಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದನು. ಅವಳು ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠಳಾದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೂದಲನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಸರಾಡಿದಳು. ಆದರೆ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯ ಆ ಭೀಮಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಬಲಿಷ್ಠ ಬಾಹುವಿನಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎಡಗಾಲನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವಳ ಮೂಗನ್ನು ಕೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರವೃತ್ತನಾದನು. ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಜೋರಿನಿಂದ ಒದ್ದಾಡಿ, ಗುದ್ದಾಡಿ, ಎದ್ದುನಿಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಮಿಸುಕಾಡಲೂ ಕೂಡ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವಳು ನಿರಾಶಳಾಗಿ ನಮ್ರತೆಯ ಮಂದಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿದಳು. ''ನಾಥ! ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಸೋತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ

ಪರಾಜಿತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ರೂಪ, ಗುಣ ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಅಪಕೃಷ್ಟಳೂ ಆಕೃಷ್ಟಳೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮೂರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವೆ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋತಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ. ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾಸಿ. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೆ. ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವೆ.

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಈಗ ಸ್ವತಂತ್ರಳು. ನಿನಗೆ ಸರಿಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚನು ತನ್ನ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಅದಮಿ ಹಿಡಿದ ಆ ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಾದ ಹಿಂತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು.

ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋತು, ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಓತು ಬಂದ ವೀರನಾರಿ

ಆಗ ಅವಳು ಮುಕ್ತಳಾಗಿ ಎದ್ದುಬಂದು ವಿನಯದಿಂದ ವಂದಿಸಿದಳು ಆ ವೀರಪುತ್ರನಿಗೆ. ಮತ್ತು ಬದ್ಧಾಂಜಲಿ ಪುಟಳಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು.

ಕಾಮಕಟಂಕಟಾ:- ವೀರಪುರುಷ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪೌರುಷ ಹಾಗೂ ಪರಾಕ್ರಮ. ವಿನಯ, ವೀರ, ಕುಲೀನತೆ, ವೈದುಷ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮಂಥ ವೀರ ವಿಕ್ರಮದ ವರೇಣ್ಯರು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅರವತ್ತು ಕೋಟಿ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೀವು ಇಂದು ಅನಭಿಷಿಕ್ತ ಸಾಮ್ರಾಟ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಕಾಮಾಖ್ಯಾದೇವಿಯು ಅರುಹಿದ್ದಳು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಸುರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಈ ಅರಮನೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು, ಈ ನನ್ನ ದೇಹ, ಆತ್ಮ. ನನ್ನ ಸಾರ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಲ್ಲವೂ ಇಂದು ತಮ್ಮ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿತ. ಇಂದಿನಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಿಂಕರಿ. ಚರಣ ದಾಸಿ, ನೀವೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವಪ್ರೇಮಿ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುನಡೆಯುವದಷ್ಟೇ ಈ ಸೇವಕಿಯ ಕಾರ್ಯ. ನಾನು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಿ. ಈ ತರಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿರಿ.

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ಮೌರ್ವಿ! ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ. ನೀನೇನೋ ನನ್ನ ಕಿಂಕರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಿಂಕರ. ಅರ್ಥಾತ್ ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಭೀಮನ ಕಿಂಕರ. ಆ ಬಲಭೀಮ ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ಧರ್ಮರಾಜನ ಕಿಂಕರ. ಆ ಧರ್ಮರಾಜ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಪಾಂಡವರು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಿಂಕರರು. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹಿಡಿಂಬಾದೇವಿ ತಂದೆ ಭೀಮಸೇನ. ಅವಳೆಲ್ಲರೂ ಬದುಕಿ ಇರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೇಳದೆ, ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯದೆ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆ, ಭಗವಂತನ ಅನುಮತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಈಗ ನೀನು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು, ತಾಯಿಯ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಬಳಿಕವೇ ನನ್ನ ನಿನ್ನ ವಿವಾಹ.''

ಮೌರ್ವಿಯು ತನ್ನ ಭಾವೀಪತಿಯ ಸೌಜನ್ಯ ಬಂಧುರವಾದ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಆನಂದಭರಿತಳಾದಳು. ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರ, ಆಭರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದಳು.

ನೆಚ್ಚಿನ ಭೀಮನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಗನ ಸಾಹಸದ ಅಭಿನಂದನೆ

ರಣಭೈರವಿಯಾದ ಚಾರು ಚಂಡಿಯಂತಿದ್ದ ಆ ಮುರಾಸುರನ ಪ್ರಚಂಡ ಕುವರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಉದ್ದಂಡ ಬಾಹುಬಲ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಮರ್ದಿಸಿ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಗೆದ್ದು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿಯ ಅವಳ ಮೂರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಆ ಅಸುರಾಂಗನೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ತಂದ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಕಂಡು ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು ಪಾಂಡುನಂದನನಿಗೆ. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತನಾದ ಭೀಮನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಗ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ. ಅಜ್ಜಿ ಕುಂತಿ ಹಾಗೂ ದ್ರೌಪತಿಯರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಬಂದು ಈ ಹೊಸ ಸೊಸೆಯ ರೂಪ, ಶೀಲ, ಶಾಲೀನತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಸನ್ನಮನಸ್ಕರಾದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆದೇಶದಂತೆ, ಅಂದೇ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಮಕಟಂಕಟಾ ಮತ್ತು ಘಟೋತ್ಕಚರ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭವು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಇಂಥ ಅದ್ಧೂರಿಯ ಮದುವೆಯ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಯಾರೂ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಂದೂ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲ ಸೊಸೆ ಎಂದು ಕುಂತಿ, ದ್ರೌಪದಿ, ಹಿಡಿಂಬೆ ಮೊದಲಾದ ಮನೆತನದ ಮಾನಿನೀಮಣಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದ ಉದ್ರೇಕದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಮಹಾಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭವು ಹೀಗೆ ವೈಭವೋದ್ದೀಪಿತವಾಗಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗುವಂತೆ ಜರುಗಿದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ನಿಂತ ಘಟೋತ್ಕಚ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿಡಿಂಬಾದೇವಿಯನ್ನು, ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದ ನಾಗರಿಕರೂ ಸಂತಸದಿಂದ ಹಾಗೂ ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಘಟೋತ್ಕಚನು ಪತ್ನೀಸಹಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಭೀಮಾದಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಕುಂತೀದೇವಿಯ ಹಾಗೂ ದ್ರೌಪದಿಯರ ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳ ಹುಡಿಯನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಮುಡಿದುಕೊಂಡು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದಿಂದ ಹೊರಟನು. ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಹಿಡಿಂಬವನದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯ ಧುರೀಣರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಟರಾದ ಘಟೋತ್ಕಚ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಅವರ ನವವಿವಾಹದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಸವವನ್ನೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು. ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯು ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮನದನ್ನ ನೊಡನೆ ಆ ಹಿಡಿಂಬವನದಲ್ಲಿ ಯೌವ್ವನದ ಸುಖೋಪಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಆನಂದದಿಂದ ನೆಲೆಸಿದಳು. ಆ ಇಬ್ಬರೂ ನೂತನ ದಂಪತಿಗಲು ತಮ್ಮ ಕಾಮಗತಿಯಿಂದ ಗಂಧಮಾದನ, ಚೈತ್ರವನ, ಕೈಲಾಸ, ಮಾನಸ, ಅಚ್ಛೋದ, ಬ್ರಹದ್ವನ, ಮಲಯ,

ಮಂದರ ಮುಂತಾದ ಸುಂದರವಾದ ವನೋಪವನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುಚಂದ್ರ ವಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಆನಂದತುಂದಿಲರಾಗಿ ಇದ್ದರು.

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮರಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಕುಮಾರನೊಬ್ಬನು ಜನಿಸಿದ. ಆ ಮಗುವು ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಕುಮಾರನಂತೆಯೇ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ. ತಂದೆಯಾದ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚನಂತೆ ಬಾಲಕನಿದ್ದಾಗಲೇ ತಾರುಣ್ಯದ ತೇಜ ತುಳುಕತೊಡಗಿತು ಅವನ ದೇಹ ಪೀಠದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮ, ಪರಿಪಕ್ವ ವಿಚಾರ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಎಳಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆಯಿಂದ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಬಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಷಣ್ಮುಖನಂತೆ, ಪ್ರಾಯಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗಿ, ಬುದ್ಧಿ ಸಮೃದ್ಧನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚ ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. 'ಪೂಜ್ಯರೇ, ನನ್ನ ಜನ್ಮದಾತರಾದ ನಿಮಗೆ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ನೀವೇ ನನಗೆ ಆದಿ ಗುರುಗಳು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆತಾಯಿಯ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಹಿರಿ ಗುರುಗಳು ಯಾರು? ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಾದ ತಾವು ಈಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಿರಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಮಗನ ಈ ಮುದ್ದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹರ್ಷವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಕುಮಾರನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಮಮತೆಯಿಂದ ಮೈ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಘಟೋತ್ಕಚ ನುಡಿದನು. 'ಮಗು ನಿನ್ನ ಕೂದಲುಗಳು ಸುರುಳಿ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಬರ್ಬರಾಕಾರದಿಂದ ಗುಂಗುರುಗಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬರ್ಬರೀಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಕುಲದ ಗೌರವವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ನಿನ್ನ ಪಿತೃವಂಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವವನಾಗು. ಮಾತೃವಂಶದಿಂದ ನೀನು ರಾಕ್ಷಸ ವಂಶದವನಾದರೂ, ರಾಕ್ಷಸೀ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಪಿತೃ ವಂಶರಾದ ಪಾಂಡವ ಕುಲದ ಭೂತದಯೆ, ಪರೋಪಕಾರ, ಹರಿಗುರು ಭಕ್ತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ, ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜ ಬಲಭೀಮ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜುನರ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗು. ನಿನಗೆ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರವಾದ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಆಶೀರ್ವಾದ.''

ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರ್ಬರೀಕ ಮತ್ತು ವಿಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರ ಭೆಟ್ಟಿ

ಸೂತ:- ಘಟೋತ್ಕಚನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಬರ್ಬರೀಕನೊಂದಿಗೆ ಹಿಡಿಂಬವನದಲ್ಲಿ ಸುಖಸಂತಸದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದ ಲೀಲಾವತಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಥ ವಿಶ್ವವಂದ್ಯ ವಿಭೂತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರ ಉತ್ಕಂಠೆ ಆ ಬರ್ಬರೀಕನಿಗೆ. ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ತವಕ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ನಡೆಯಲು.

ಕಾಮಕಟಂಕಟೆಯನ್ನು ಆ ಹಿಡಿಂಬವನದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ದ್ವಾರಕಾನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾದವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾದವರ ಹಿರಿಯನಾದ ಉಗ್ರಸೇನ, ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಸುದೇವ. ಸಾತ್ಯಕಿ, ಅಕ್ರೂರ, ಬಲರಾಮ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ಯದುಪ್ರವೀರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉಚಿತ ಆಸನಗಳು ಮೇಲೆ ಆಸೀನರು. ಆಗ ಘಟೋತ್ಕಚ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲು ವಂದಿಸಿದ ಉಗ್ರಸೇನನಿಗೆ. ಅನಂತರ ವಸುದೇವ ಬಲರಾಮರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಪೊರಮಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಮುಡಿ ಚಾಚಿದ. ಭೀಮಕುಮಾರ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ನಂದಕುಮಾರ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಹಿಡಿದೋಳುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ನುಡಿದ

ಬರ್ಬರೀಕನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭಗವಂತನ ಉತ್ತರ

ಕೃಷ್ಣ:- ಕುರುವಂಶದ ಕಿರೀಟದಂತಿದ್ದ ಘಟೋತ್ಕಚ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಷ್ಟೆ? ಈಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಗನಾದ ಬರ್ಬರೀಕನೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು? ನನ್ನಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ?

ಘಟೋತ್ಕಚ:- ದೇವ, ದೇವ! ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಶಲಿಗಳು ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ. ನಿನ್ನ ಆದೇಶದಂತೆ ಮುರಾಸುರನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಮೌರ್ವಿಯನ್ನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾದೆ. ನನಗೆ ಅವಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನೇ ಈ ಬರ್ಬರೀಕ. ಇವನು ಕೂಡ ನನ್ನಂತೆ, ನನ್ನ ತಂದೆಯಂತೆ ಕೃಷ್ಣಕಿಂಕರ. ನೀನೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮಕರ. ಈ ನನ್ನ ಕುಮಾರನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನಿನ್ನ ಶುಭಾಶಿಷವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಈ ದ್ವಾರಕಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ. ಅವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ:- ವತ್ಸ, ಮೌರ್ವೀಪುತ್ರ! ನಮ್ಮ ಬಲಭೀಮನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ನೀನು ನನಗೂ ಪೌತ್ರನೇ ಸರಿ. ನಿನಗೆ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವದಿದೆಯೋ ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜ. ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಬೇಡ. ನಾನು ಮನವಾರೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಜಿಜ್ಞಾಸಾವೃತ್ತಿಯನ್ನು. ನೀನು ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಬರ್ಬರೀಕ:- ಭಗವನ್ ಯಾದವ ಮಾಧವ! ನಾನು ಮೊದಲು ನಿನಗೆ ಮನಸಿನಿಂದ ನಮಿಸುವೆ, ದೇಹದಿಂದ ವಂದಿಸುವೆ. ಮಾತಿನಿಂದ ನುತಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆ. ಹೀಗೆ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ನಿನ್ನ ರಮಾಲಾಲಿತಪಾದಪಲ್ಲವಗಳಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗೈದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ''ಭಗವನ್, ಈ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಜೀವಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವು ಯಾವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಆಗುವುದು? ಮಾನವರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ ಯಾವುದು? ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಕಲ್ಯಾಣಪರಂಪರೆಗೆ ಕೆಲವರು ದಾನವೇ ಸಾಧನ ಎಂದರೆ, ಹಲವರು ಧರ್ಮವೇ ಸಾಧನ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು 'ದಮ' ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವರು. ತಪಸ್ಸೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದ್ರವ್ಯವೆಂದು, ಬಹುಜನರು ಮೋಕ್ಷವೇ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕುಲ ಕೋಟಿಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವವು.

ಈ ನೂರಾರು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದುದು ಯಾವುದು? ಯಾವುದರಿಂದ ನರ ಕುಲಕೋಟಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು?

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ:- ವತ್ಸ, ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸು. ಈ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನ ಎಂಬುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯದಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಣದವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರಣವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೆಂದರೆ ತಪಸ್ಸು, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ನಿರೂಪಣ. ಈ ಚತುರ್ವಿಧ ಉಪಾಯದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿರುವವನು ತನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಸಾಧನವನ್ನು, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಬಲ, ವೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ವೀರ ವಿಕ್ರಮದಿಂದ ದುಷ್ಟದಮನ, ಶಿಷ್ಟಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯೋಗ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ಬೇಸಾಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಯು ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ಶಿಲ್ಪಕರ್ಮ, ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ.

ಬರ್ಬರೀಕಾ, ನೀನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲೋತ್ಪನ್ನ, ಬಲ ಸಂಪಾದನೆ ನಿನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಬಲವು ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಾರದು. ವೀರ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಬಲ, ಲೋಕೋತ್ತರ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮ ಇರುವದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಲ್ಲದೇ ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ಸಾಧಕವಾದ ಯುಕ್ತಿ, ಕ್ಷಮೆ, ಔದಾರ್ಯ, ಹರಿಗುರು ಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಪ್ರಭೂತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂಥ ಅಪ್ರತಿಮವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅದರಿಂದ ನೀನು ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದುಷ್ಟ ಜನರನ್ನು ದಮನಮಾಡಿ. ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾದ ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸು. ಇದು ನಿನ್ನಂಥ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಮಾರರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮ, ಇದೇ ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಧರ್ಮ, ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಿನಗೆ ದೇವಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ತವರುಮನೆಯ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯನ್ನು ಆರಾಧನೆ ಮಾಡು.

ನರಕುಲ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ನವದುರ್ಗೆಯರ ಆರಾಧನೆ

ಬರ್ಬರೀಕ:- ಪ್ರಭು, ನಾನು ಯಾವ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲಿ? ಇಂಥ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆರಾಧನೆಗೈಯಲಿ? ಆ ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯ ರೀತಿ ಯಾವುದು? ಯಾವುದನ್ನೂ ನಾನು ಅರಿಯೆ. ಕರುಣಾಮಯನಾದ ನೀನೇ ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣ:- ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಆವಾಹನೆಗೈದ ಒಂಬತ್ತು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ನವದುರ್ಗೆಯರು ನರಕುಲದ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಆ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಆ ನವದೇವಿಯರನ್ನು ಆರಾಧಿಸು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಘಟೋತ್ಕಚನ ಬಲಿಷ್ಠ ಬಾಲಕನಾದ ಬರ್ಬರೀಕನಿಗೆ ಅವನ

ಭಾವೀ ಜೀವನದ ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಪಥಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ಭೀಮಪುತ್ರನಾದ ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಕೃಷ್ಣ:- ಹೈಡಿಂಬೇಯ! ಈ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಕುಮಾರ. ಮಹಾವೀರ, ವೀರನಾಗಿಯೂ ವಿನೀತ. ಮೇಲೆ ಹರಿಭಕ್ತ. ಮತ್ತು ಇದಲ್ಲದೇ ಗುರುನಿಷ್ಠ. ಇಂಥ ಶೂರ, ಧೀರ, ಸದ್ಗುಣ ಸುಂದರ, ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದ ನೀನು ಧನ್ಯ. ಇವನಿಗೆ ನೀವು ಇಟ್ಟ ಬರ್ಬರೀಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಏಕೋ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇವನಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇವನ ಸುಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ 'ಸುಹೃದಯ' ಎಂದು ಇವನ ಹೆಸರು ಆಗಲಿ. 'ಸುಹೃದಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜಗದಲ್ಲಿ ಇವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧನೂ ಆಗಲಿ.

ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ನವೀನ ನಾಮವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು, ಮುದ್ದಾಡಿ, ವಿಪುಲವಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನನು ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಿದನು. ಆಗ ಆ ಸುಹೃದಯನು ಅರ್ಥಾತ್ ಬರ್ಬರೀಕನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಾಗಿ ಭಗವನ್ ಮುಕುಂದನ ಸುಂದರವಾದ ಪಾದಾರವಿಂದ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಬಲರಾಮ ಉಗ್ರಸೇನ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಯಾದವರಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು ಆ ಸುಹೃದಯ. ಅನಂತರ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಆ ದೇವಕೀನಂದನನ ನಿರೋಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹಿಡಿಂಬವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಧ್ಯಾನಗೈಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಹಿರಿಯರಾದ ಪಾಂಡವರ ಆದರ್ಶ ಪಥದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ರಥವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೂಕುತ್ತ ಧರ್ಮಾಶಾಸನವನ್ನು ನಡೆಸಿದನು.

ಇತ್ತ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ, ಬಲಿಷ್ಠನೂ, ಭಾವುಕನೂ ಆದ ಸುಹೃದಯನು ನೇರವಾಗಿ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಐತಂದನು. ಓರ್ವ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಂತೆ ನಡೆಯಿತು ಅವನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ಆ ಗುಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ. ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಥಾನ, ದೇವಧ್ಯಾನ, ನಂತರ ಸ್ನಾನ, ಅನಂತರ ಆ ನವದುರ್ಗಾದೇವಿಯರ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ. ಪೂಜೆ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಾದಿ ಸಮರ್ಪಣೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ, ಅನಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಆ ನವದುರ್ಗೆಯರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಸತತ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾ ರೂಪವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು ಅವನ ಈ ದೇವಿಯರ ಆರಾಧನೆ. ಅವನ ಈ ನಿಯಮ ನಿಷ್ಠುರವಾದ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾ ರೂಪವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವಿಯರು ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವಿತ್ತರು ಆ ಸುಹೃದಯನಿಗೆ. ದುರ್ಲಭವಾದ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರುಣಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕಿವಿಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ದೇವಿಯರು:- ''ವೀರ ಕ್ಷತ್ರಪುತ್ರ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು. ಅವನ ಸಹವಾಸದಿಂದ ನಿನಗೆ ಮುಂದೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದು.

ದೇವಿಯರ ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಸುಹೃದಯನು ತಲೆಬಾಗಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಆ ಗುಪ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ದುರ್ಗೆಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡನು. ಆ ದೇವಿಯರ ಅನನ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವು ಕಾಲ ಸವೆಯಿತು.''

ಒಂದು ದಿನ ಮಗಧದೇಶದ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನಾದ ವಿಜಯನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದನು. ಅವನು ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಭಾವಯುಕ್ತನಾಗಿ ಪೂಜೆಗೈದನು. ಮತ್ತು ತಾನು ಪಡೆದ ವಿದ್ಯೆಯು ಸಫಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಅವನ ತಪಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಈ ನವದುರ್ಗಾದೇವಿಯರ ಆರಾಧನೆಯೇ. ಇದರಿಂದ ಸುಪ್ರೀತರಾದರು ಎಲ್ಲ ದೇವಿಯರು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದರು.

ದೇವಿಯರು:- ಬ್ರಹ್ಮನ್! ನೀನು ಸಿದ್ಧಮಾತೆಯ ಎದುರು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊ, ಆ ಸುಹೃದಯನು ನಮ್ಮ ಭಕ್ತ. ಅವನು ನಿನಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನು.

ದೇವಿಯರ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಿಜಯ ಎಂಬ ವಿಪ್ರನು ಎಚ್ಚತ್ತು ನಿಂತನು. ಆ ಎಲ್ಲ ಒಂಭತ್ತು ದೇವಿಯರಿಗೂ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಘಟೋತ್ಕಚನ ಕುಮಾರನಾದ ಸುಹೃದಯನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಸಂತಸದಿಂದ ನುಡಿದನು.

ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಜಾಗರ ಸೇವೆ ಮಾಡು

ವಿಜಯ:- ''ಸಹೃದಯನಾದ ಸುಹೃದಯ! ನೀನು ದೇವಿಯ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊ, ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಬೇಡ. ಜಾಗರಣದಿಂದಲೇ ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಇರು. ನಾನು ವಿದ್ಯಾಸಾಧನ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಬಾರದಂತೆ, ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರು. ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ದೇವೀಸ್ತೋತ್ರದ ಪಠಣ ಪಾರಾಯಣವನ್ನು ಮಾಡು. ನನ್ನ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಸಾಧನರೂಪ ಸತ್ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿಘ್ನಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊ.''

ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಆನಂದದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಬರ್ಬರೀಕ ಅರ್ಥಾತ್ ಸುಹೃದಯ ವಿಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವಿದ್ಯಾಸಾಧನೆಗೆ ಯಾವ ವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಇತ್ತ ಆ ವಿಜಯವಿಪ್ರನು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕುಶಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿ ''ಗುಂ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ'' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗುರುನಮಸ್ಕಾರಗೈದ. ಈ ಗುರುಮಂತ್ರವನ್ನು ನೂರೆಂಟು ಹೇಳಿ, ನೂರೆಂಟು ಬಾರಿ ಜಪ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಗುರು ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅನಂತರ ಗಣೇಶ್ವರ ಪೂಜಾವಿಧಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಮಂತ್ರದ ಜಪ ಹೋಮಗಳ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ

ಗಣಪತಿ ಮಂತ್ರವು ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ. ಅದರ ಪಠಣೆಯಿಂದ ಸರ್ವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ಆ ಗಣಪತಿ ಮಂತ್ರವು ಹೀಗೆ ಇದೆ. ''ಓಂ ಗಾಂ, ಗೀಂ, ಗೂಂ, ಗೈಂ, ಗೌಂ, ಗಃ' ಇದೇ ಗಣಪತಿ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ. ಅದರ ವಿನಿಯೋಗ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯು ಇಂತಿದೆ.

''ಓಂ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮಹಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ಗಣೋ ನಾಮ
ಋಷಿರ್ವಿಘ್ನೇಶ್ವರೋ ದೇವತಾ. ಗಂ ಬೀಜಮ್.
ಓಂ ಶಕ್ತಿಃ ಪೂಜಾರ್ಥೇ ಜಪಾರ್ಥೆ ತಿಲಕಾರ್ಥೇ ವಾ
ಮನ ಈಪ್ಸಿತಾರ್ಥೇ ಹೋಮಾರ್ಥೇ ವಾ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಈ ಗಣಪತಿ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ, ಗಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಋಷಿ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ದೇವತೆ. 'ಗಂ' ಎಂಬುದು ಬೀಜಾಕ್ಷರ. ಓಂಕಾರವೇ ಶಕ್ತಿ, ಪೂಜೆ, ಜಪ ತಿಲಕ, ಮನೋರಥ ಸಿದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ವಿನಿಯೋಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಣಪತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಚಂದನವನ್ನು ಲೇಪಿಸಬೇಕು. ಗಂಧ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹೂ ಏರಿಸಬೇಕು. ಧೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ದೀಪವನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕು. ನೈವೇದ್ಯವನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅದೇ ಓಂ, ಗಾಂ, ಗೀಂ, ಗೂಂ, ಗೈಂ, ಗೌಂ, ಗಃ ಎಂಬ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ನೂರು ಎಂಟು, ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ, ಅಥವಾ ಕೋಟಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಜಪ ಮಾಡಿ ದಶಾಂಶ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರು ಜಪ ಮಾಡಿದರೆ, ಹತ್ತು ಹೋಮ, ಸಾವಿರ ಸಲ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೂರು ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಂತ್ರ ಜಪದ ದಶಮಾಂಶ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ''ಗಂ, ಗಣಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ'' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಗುಗ್ಗುಳದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಮಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಹೋಮದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಘ್ನಗಳೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನವರ ಮನೋರಥ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆ ವಿಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಗಣೇಶ ಕಲ್ಪದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ಪರಿಜ್ಞಾನವು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ನೂರೆಂಟು ಮಂತ್ರ, ಜಪ ದಶಾಂಶ ಗುಗ್ಗುಳಗಳಿಂದ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಸಿದ್ಧಾಂಬಿಕೆಯ ವಂದನೆಗೈದು, ಅಪರಾಜಿತಾ ಎಂಬ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಯ ಸಾಧನಾನುಷ್ಠಾನ ಸಹಿತವಾದ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದೂರವಾಗುವವು ಮಾನವರ ದುಃಖ ದುರಿತಗಳೆಲ್ಲವೂ

ವೈಷ್ಣವೀ ವಿದ್ಯೆಯ ಮಂತ್ರಜಪ

''ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ
ನಮೋಽನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಿಣೇ ॥

ನಮಃ ಕ್ಷೀರಾಂಬುಧೌ ಶೇಷಭೋಗಶಯ್ಯಾಧಿ ಶಾಯಿನೇ.
ಗರುಡಾರೂಢ ದೇವಾಯ ನಮಃ ಪೀತಾಂಬರಾಯ ತೇ ॥

ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಽನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮೋ ನಮಃ
ಸಂಕರ್ಷಣ ಚತುರ್ವ್ಯೂಹ ರೂಪಿಣೇ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ಹಯಗ್ರೀವಾಖ್ಯ ಸದ್ರೂಪ ಧಾರಿಣೇ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ

ನೃಸಿಂಹ ವಾಮನಾಖ್ಯಾಯ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥

ವರದಾಯ ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ ಬಹುರೂಪಾಯ ತೇ ನಮಃ
ಮಧುಸೂಧನ ಗೋವಿಂದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ತೇ ನಮಃ ॥

ದಾಮೋದರ ಹೃಷಿಕೇಶ ಪದ್ಮನಾಭ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ
ಮಹಾವರಾಹ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೋ ನಾರಾಯಣ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥

ಇದಕ್ಕೆ 'ಅಪರಾಜಿತಾ' 'ವೈಷ್ಣವೀ' ಮಹಾವಿದ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಿದ್ಯೆಯ ಜಪ, ಪಾಠ, ಪಾರಾಯಣ, ಶ್ರವಣ, ಸ್ಮರಣ, ಧಾರಣ, ಕೀರ್ತನ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಬೆಂಕಿ, ನೀರು, ಸಿಡಿಲು, ಕಲ್ಲು, ವಜ್ರ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಜಯನು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಧನ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ, ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ಬರೀ ಕತ್ತಲು, ಈ ವೈಷ್ಣವೀ ವಿದ್ಯೆಯ ಸಾಧನೆಗೆ ವಿಘ್ನ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ರಾಕ್ಷಸಿ ಬಂದಿತು. ಜಾಗರೂಕನಾಗಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬರ್ಬರೀಕ. ಆ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಘ್ನವು ಉಪಸ್ಥಿತವಾಯಿತು. ಅದನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಿದ ಆ ಘಟೋತ್ಕಚ ಪುತ್ರ. ಆ ಬಳಿಕ ರೇಪಲೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಓರ್ವ ದುರ್ದಾನವ, ಜಪಾನುಷ್ಠಾನ ತತ್ಪರನಾದ ವಿಜಯನ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದ.

ಅಕರಾಳ ವಿಕರಾಳವಾಗಿತ್ತು ಆ ರೇಪಲೇಂದ್ರನ ದೇಹ. ಎರಡು ಮೈಲು ಉದ್ದ, ನೂರು ತಲೆ, ನೂರು ಹೊಟ್ಟೆ, ಅನೇಕ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಉಲ್ಬಣವಾದ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳನ್ನೇ ಉಗುಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಾರುಣ ದೈತ್ಯ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಬರ್ಬರೀಕನು ಅವನೆಡೆಗೆ ಓಡಿದ. ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ, ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಭೀಕರ ಹೋರಾಟ. ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿ ಈ ಘಟೋತ್ಕಚ ಕುಮಾರ. ಬೆಟ್ಟದಾಕಾರದ ಆ ಭೂತದೈತ್ಯನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದ. ಭೂಮಿಗುಂಟ ಎಳೆದಾಡಿದ. ಅವನ ಜೀವ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಬಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಬರ್ಬರೀಕನ ಹೊಡೆತ ಬಡೆತಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ. ಅವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಆ ದೈತ್ಯನ ದೆವ್ವದಂಥ ದೇಹವನ್ನು ಆಗ್ನೇಯ ಕೋಣದಲ್ಲಿ ಮಹೀಸಾಗರ ಸಂಗಮತೀರ್ಥದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ತೂರಿ ಒಗೆದ.

ಹೀಗೆ ಬರ್ಬರೀಕನ ಒಂದು ಮಹಾಭೂತವನ್ನು ಕೊಂದು, ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ನಿಂತ. ರಾತ್ರಿಯ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಹರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದಿತು ಒಂದು ಮಹಾರಾಕ್ಷಸಿ. ನಡೆದಾಡುವ ಗುಡ್ಡದಂತಿದ್ದಿತು ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ನೆಲವೆಲ್ಲ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಮುಗಿಲು ಬಿರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರಕ್ಕಸಿಯ ಹೆಸರು ''ದ್ರೋಹದ್ರುಹಾ''. ಅದರ ಆಗಮನದ ಅಬ್ಬರವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರ್ಬರೀಕ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಆ ರಕ್ಕಸಿಯನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಮುಷ್ಟಿ ಬಿಗಿದ, ದವಡೆ ಕಚ್ಚಿದ. ತನ್ನ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹೆಣ್ಣು ರಾಕ್ಷಸಿಯನ್ನು ಹಣಿದ. ಈ ಇವನ ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ.

ಆದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬರ್ಬರೀಕ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿದ. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿತು ಆ ಘೋರ ಮಾರಿ.

ಆ ಘೋರ ದಾನವಿಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ವಿಜಯನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನಡು ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಸುಹೃದಯ. ರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ರಹರ. ತಂಗಾಳಿ ತೀಡುತ್ತಲಿತ್ತು. ಮುಗಿಲಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮಿಣುಕು ದೀಪಗಳ ಮಂಗಳಾರತಿ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓರ್ವ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಆಗಮನ. ಅವನ ವೇಷ ದಿಗಂಬರ. ಭಾಷೆ ಗೂಢ ಗುಂಜನ. ಮಹಾ ಸತ್ಪುರುಷನ ಸೋಗು. ಅವನು ಬರ್ಬರೀಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ. ಅವನ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷ ಕಂಡು ಬರ್ಬರೀಕ ಅವನ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತ್ರ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಏರಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಅವನ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ ಆ ಕಪಟ ಸನ್ಯಾಸಿ. ಬರ್ಬರೀಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ನುಡಿದ.

ದಿಗಂಬರ ಸಾಧು:- ಅಕಟಕಟಾ! ಇದು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ? ಇದೆಂಥ ಘೋರ ಕೃತ್ಯ. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ''ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ'' ಯಾರನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು. ಅಹಿಂಸೆಯೆ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇನು ನಡೆಸಿರುವಿರಿ? ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಷ್ಟು ಬೆಂಕಿಯನ್ನೇಕೆ ಉರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಹುತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಚಂಡ ಸಂಹಾರವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ ಮಹಾಪಾಪ.

ಬರ್ಬರೀಕ:- ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಆಹುತಿ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಂತೃಪ್ತಿ. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವರ್ಗಲಾಭ. ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ, ನೀನಾವನೋ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯ ಪಾಪಿಷ್ಠನು ಈ ಯಜ್ಞಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ನೀನು ಧರ್ಮ ದ್ರೋಹಿ. ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದಂಡನೀಯ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲು. ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ.'' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಬರ್ಬರೀಕನು ಆ ಧೂರ್ತ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಮೈತುಂಬ ಗುದ್ದುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಏಟ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಠಕ್ಕಯತಿಯ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉದುರಿಸಿದನು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅವನು ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬ ದೈತ್ಯ.

ಬರ್ಬರೀಕನ ಭಯಂಕರ ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದ ಆ ಕಪಟ ಯತಿ. ಅವನು ಮೂರ್ಛಿತನಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಬರ್ಬರೀಕ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತ್ತ ತಿರುಗಿದ. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು ಆ ದಿಗಂಬರನಿಗೆ. ಎದ್ದು ಬರ್ಬರೀಕನು ತನ್ನ ಕಡೆ ಬೆನ್ನುಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನೋಡುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿದ. ಬರ್ಬರೀಕನು ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೂರ ಓಡಿದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿ. ಬರ್ಬರೀಕನ ಕೋಪ ಕೆರಳಿತು. ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ. ಅವನು ಗರುಡನಂತೆ ಓಡಿದರೆ, ಇವನು ಗಾಳಿಯಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಒಂದು ಗುಹೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಮಿಸಿದ ಬರ್ಬರೀಕ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರಿದ ಸುಹೃದಯ.

ಅಲ್ಲಿ ಆರವತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಒಂದು ನಗರ. ಅದರ ಹೆಸರು ಬಹುಪ್ರಭ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಬರ್ಬರೀಕ ಆ ದಿಗಂಬರ ದೈತ್ಯನನ್ನು. ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಲಾಶಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ರಾಕ್ಷಸರ ನಿವಾಸ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಭೀಕರಾಕಾರದ